

Osaamista
ja oivallusta
tulevaisuuden
tekemiseen

Lauri Iisalo

Lähetetyn työntekijän käyttäminen rakennustyömailla Suomessa

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Insinööri (YAMK)

Maanmittaustekniikka

Insinöörityö

21.4.2020

Tekijä Otsikko	Lauri Iisalo Lähetetyn työntekijän käyttäminen rakennustyömailla Suomessa
Sivumäärä Aika	46 sivua + 4 liitettä 21.4.2020
Tutkinto	insinööri (YAMK) T0917S6
Tutkinto-ohjelma	maanmittaustekniikka
Ammatillinen pääaine	maanmittaustekniikka
Ohjaajat	Team Manager Sami Luoma yliopettaja Aune Rummukainen
<p>Insinööriyön aiheena oli syventyä problematiikkaan, joka liittyy lähetetyn työntekijän työskentelyyn rakennustyömaalla. Tavoitteena oli luoda helposti lähestyttävä ohjeistus ja selonteko vaadituista edellytyksistä, jotta lähetetyn työntekijän työskentely rakennustyömaalla olisi mahdollista eikä aiheuttaisi jälkiseuraamuksia verotuksen tai sakkojen muodossa. Aihetta lähdettiin käsittelemään tutustumalla tilaajavastuulakiin, työsuojelumääräyksiin sekä veroasioihin.</p> <p>Tilaajavastuulakia ja sen edellytysten noudattamista varten on perustettu Vastuu Group -palvelu, jota käyttämällä yritysten on helppo täyttää tilaajavastuun mukaiset vaatimukset. Palvelu kerää tietoa yrityksestä ja sen toiminnasta ja luo raportin siitä, täyttyvätkö vaatimukset. Palvelua käyttävät yritykset saavat ilmoituksen, mikäli jollain osa-alueella on laiminlyöntejä. Tilaajavastuulain tarkoituksena on estää harmaata taloutta varmistamalla, että yritykset ja yritysten alihankkijaketjut noudattavat lakisääteisiä velvoitteitaan, sekä tätä kautta edistää yritysten tasavertaista kilpailua.</p> <p>Työsuojelulaki liittyy osaltaan tilaajavastuuseen ja ohjaa työmaiden työsuojelua. Työsuojelulaki takaa ulkomaalaiselle työntekijälle samat oikeudet ja kohtelun kuin suomalaiselle työntekijälle. Työsuojeluun liittyy velvollisuus muun muassa työterveyshuollon järjestämisestä lähetetyille työntekijälle työntekomaassa.</p> <p>Tilaajavastuu laki edellyttää, että lähetetyillä työntekijällä, joka työskentelee rakennustyömaalla, on suomalainen henkilötunnus ja veronumero. Tässä insinööriyössä on käyty veroasioita läpi varsin laajasti, jotta lukija saa käsityksen siitä, kuinka paljon asioita liittyy ulkomaisen ja kotimaisen yrityksen väliseen verotukseen, kun myydään palvelua toiseen maahan, sekä yksittäisen työntekijän verotukseen ja mitä hänen tulisi ottaa huomioon välttääkseen jälkiveroseuraamukset.</p> <p>Insinööriyön lopputuloksena syntyi luettelo asioista, jotka osapuolten on saatettava kuntoon ennen kuin lähetetty työntekijä voi rakennustyömaalla työskennellä.</p>	
Avainsanat	Lähetetty työntekijä, vastaanottava yritys, tilaajavastuu, ulkomalaisen työntekijän verotus, työsuojelu

Author Title	Lauri Iisalo Posted Workers on Construction Sites in Finland
Number of Pages	46 pages + 4 appendices
Degree	Master of Engineering
Degree Programme	Land surveying
Instructors	Sami Luoma, Team Manager Aune Rummukainen, Principal Lecturer
<p>The purpose of the final year project was to study problem related to posted workers on construction sites. The goal was to create a short and simple guidance on how to enable a posted worker to work on a construction site without penalty fees or tax consequences to the company, while also fulfilling the safety demands and other legal demands.</p> <p>The project studied literary sources such as laws, labour protection regulations and tax matters. Protocols of the tax and the Finnish immigration services were looked into. The study covered the points of views of the posted worker, sending company, receiving company and subscriber.</p> <p>The project resulted in a list of matters to be considered and done before a posted worker can work on a construction site. The list includes actions to be taken by the parties to comply with the legislation, rules and regulations.</p> <p>The thesis showed that information on the matter was scattered over several sources. It was difficult for an inexperienced person to grasp the necessary measures. This may lead to loss of measured in money and time. The thesis prevents the risk of failure and makes the process of posting worker on a construction site easier.</p>	
Keywords	Posted worker, host company, customer liability, taxation of foreign worker, labor protection

Sisällys

Lyhenteet

1	Johdanto	1
2	Käsitteet ja määrittely	2
2.1	Lähetetty työntekijä	3
2.2	Velvoitteet ja vastuut	3
2.2.1	Työnantaja, lähettävä yritys	3
2.2.2	Ilmoitus työntekijöiden lähettämisestä	4
2.2.3	Tilaaajan vastuu	4
2.2.4	Lähetetyn työntekijän velvollisuudet ja oikeudet	5
2.2.5	Sosiaaliturva ja A1-todistus	7
2.3	Henkilö- ja verotunnisteet	9
2.4	Aluehallintovirasto	10
2.5	Tilaajavastuu	11
2.5.1	Tilaajavastuulaki	11
2.5.2	Vastuu Group	13
2.6	Työsuojelu	14
2.6.1	Työsuojeluhallinto	15
2.6.2	Työmaaperehdytykset, vaadittavat kurssit ja varusteet	15
	Työmaaperehdytykseen kuuluvat pääpiirteissään seuraavat asiat:	16
2.6.3	Vaadittavat kurssit ja pätevyudet	16
2.6.4	Lähetetyn työntekijän työterveyshuolto	18
2.6.5	Ulkomaalaisen työntekijän vakuutukset	19
3	Ulkomaalaisen työntekijän työskentely Suomessa	21
3.1	Työnteko-oikeus ja oleskelun rekisteröiminen	21
3.2	Keskeiset velvollisuudet työnantajalle	23
4	Työntekijän sekä lähettävän ja vastaanottavan yrityksen verotus 1.1.2019 alkaen	24
4.1	Tuloverotus	24
4.2	Lähdeverotus ja arvonlisäverotus	24
4.3	Ulkomaalaisen henkilön verotus yleisesti	25
4.4	Ulkomaalaisen yrityksen verotus ja verosopimukset	27

4.4.1	Kiinteä toimipaikka	28
4.4.2	Verovelvollisuus ja kiinteä toimipaikka	29
4.4.3	Käännetty verovelvollisuus	30
4.4.4	Rakennusalan käännetty arvonlisäverovelvollisuus	31
4.5	Vastaanottavan yrityksen velvollisuudet verotuksessa	32
4.6	Työn teettäjän ilmoitusvelvollisuudet	33
4.7	Verotukseen liittyvät ilmoitusvelvollisuudet ulkomaiselle yritykselle rakennustyössä	33
4.8	Ulkomaisen yhteisön ilmoittautuminen verohallinnon rekistereihin	34
4.8.1	Ilmoittautuminen arvonlisäverovelvolliseksi	34
4.8.2	Rekistereihin ilmoittautuminen	35
5	Tehtävät ennen lähetetyn työntekijän tuloa työmaalle	36
5.1	Lähettävä yritys	36
5.1.1	Lähetetty työntekijä	37
5.1.2	Vastaanottava yritys	39
5.1.3	Pääurakoitsija tai työn pääteettäjä	40
6	Yhteenveto	40
6.1	Lähettävä yritys	41
6.2	Lähetetty työntekijä	42
6.3	Vastaanottava yritys	42
6.4	Pääurakoitsija tai työn pääteettäjä	42
	Lähteet	44
	Liitteet	
	Liite 1. Suomessa tilapäisesti oleskelevan ulkomaalaisen rekisteröinti-ilmoitus	
	Liite 2. Luotettava Kumppani -raportti	
	Liite 3. Rajoitetusti verovelvollisen lähdeverokortti-, verokortti, ennakkovero- tai veronumerohakemus	
	Liite 4. Ilmoitus työntekijöiden lähettämisestä	

1 Johdanto

Opinnäytetyö tehdään Exact Aip-Mittaus Oy:lle. Aip-Mittaus Oy on 80-luvulla perustettu maanmittausalan yritys, jonka toimiala kattaa lähes kaikki nykyään tarjolla olevat rakentamiseen, suunnitteluun ja määräalojen laskemiseen liittyvät mittaukset ja mallinnukset. Henkilöstöä on tällä hetkellä n. 35. Aip-Mittaus Oy on kuulunut vuodesta 2012 ruotsalaisomistuksessa olevaan konserniin. Kaikki konserniin kuuluvat yritykset siirtyivät yhteisen Exact nimen alle vuonna 2014. Koko konsernin yhteenlaskettu työntekijämäärä on noin 250 henkilöä. Exact tarjoaa mittauspalveluita koko Euroopan alueella ja tavoite on olla yksi alan johtavista toimijoista. Ihmisten liikkuvuus ja muuttuviin resurssitarpeisiin vastaaminen on ison konsernin etu.

Rakennustyömaalla työskentely vaatii työsuojeluun ja verotukseen liittyviä lupamenettelyjä. Vaatimusten laiminlyöminen estää työmaalle pääsyn ja saattaa jopa aiheuttaa rahoituskorjauksia. Opinnäytetyön tarkoituksena on perehtyä lähetetyn työntekijän käyttämiseen rakennusprojekteissa. Pyrkimys on tuottaa selonteko ja ohjeistus asioista, joita täytyy ottaa huomioon, kun projekteissa käytetään henkilöitä, jotka työskentelevät Exact konsernissa mutta tulevat toisesta yrityksestä ja toisesta maasta. (2.)

Vuonna 2019 Uudellamaalla rakennustyömailla työskentelevistä n. 30 prosenttia oli ulkomaista työvoimaa. Jokaisen ulkomaisen henkilön on hankittava suomalainen henkilötunnus ja veronumero sekä todistettava että hänellä on oikeus työskennellä Suomessa. Tilaajavastuulaki edellyttää myös työnantajan ja tilaajan täyttävien tiettyjen edellytykset. Tämän opinnäytetyön lukemalla aikaisemmin aiheeseen perehtymätön ymmärtää ja pystyy edesauttamaan prosessia, jolla lähetetty työntekijä saadaan työskentelemään rakennustyömaalla tilaajavastuun edellyttämällä tavalla laillisesti, turvallisesti ja ilman sanktioita. (28; 3.)

2 Käsitteet ja määrittely

Lähetetty työntekijä ja siihen liittyvät asiat prosesseineen vaativat eri tahojen ja käsitteiden tuntemusta. Seuraavissa osioissa esitellään käsitteet ja avataan taustoja vaadituille prosesseille, jotta tämän työn lopussa esitelty ohjeistus siitä, kuinka lähetetty työntekijä saadaan työmaalle työskentelemään, avautuu opinnäytetyön lukijalle. Ulkomaisen työvoiman osuus Uudenmaan rakennustyömailla on esitetty kuvassa 1.

Kuva 1. Ulkomaisen työvoiman osuus rakennustyömailla Uudellamaalla vuonna 2019 (29.)

2.1 Lähetetty työntekijä

Lähetetty työntekijä tarkoittaa Suomeen lähetettyä, toisessa valtiossa pääasiallisesti työskentelevää työntekijää. Työnantajan toimipaikka ja merkittävä liiketoiminta tapahtuu toisessa valtiossa. Työntekijä on normaalissa työsuhteessa työnantajaan ja työntekijä työskentelee Suomessa tilapäisesti rajoitetun ajan.

Lähetetty työntekijä voi työskennellä toiselle yritykselle alihankintana, josta on tehty sopimus lähettävän yrityksen ja tilaajan välille. Lähetetystä työntekijästä on kyse myös, kun konsernin sisällä lähetetään työntekijä toisessa valtiossa toimivaan yritykseen. Tällöin kyseessä on yrityksen sisäinen siirto, josta voidaan maksaa niin kutsuttua siirtohintaa. Kyse voi olla myös ulkomailla toimivasta työntekijöitä tilapäisesti välittävästä tai vuokraavasta yrityksestä. (1.)

2.2 Veloitteet ja vastuut

Lähetettyyn työntekijään liittyy veloitteita työnantajalle, työntilaaajalle, pääurakoitsijalle ja rakennuttajalle (1.)

2.2.1 Työnantaja, lähettävä yritys

Työnantajan, eli lähettävän yrityksen on asetettava Suomessa toimiva edustaja ja huolehdittava, että kaikki tarvittava tieto on saatavilla sen ajan, jonka lähetetty työntekijä Suomessa työskentelee. Työnantajan on maksettava toimialan työehtosopimuksen mukaista minimipalkkaa. Jos yleissitovaa sopimusta ei ole, on maksettava tavanomainen kohtuullinen palkka. (1.)

Työturvallisuusasiat ovat työnantajan vastuulla. Työnantajan on huolehdittava, että työskentely tapahtuu oikeita työmenetelmiä ja turvallisuusvarusteita käyttäen. Työympäristö on tiedossa ja työntekijällä on valmiudet suoriutua työstä vaarantamatta itseään tai muita. Työolosuhteiden on oltava Suomen työturvallisuusmääräysten mukaiset. Lähetetyllä työntekijällä on oltava työterveyshuolto ja tapaturmavakuutus Suomessa. (1.)

Työnantajan on noudatettava työaikalakia. Työaikalaisissa määritellään päivittäiset ja viikoittaiset maksimityöajat sekä lepoajat. Työaika voidaan sopia työaikalain ja työehtosopimuksen puitteissa, kunhan työaika tasoittuu tietyllä ajanjaksolla. (1.)

Työnantajan on noudatettava tilaajavastuulain asettamia vaatimuksia lähetettävistä selvityksistä tilaaja yritykselle. (1.)

2.2.2 Ilmoitus työntekijöiden lähettämisestä

Lähettävällä yrityksellä on velvollisuus tehdä liitteen 4 mukainen ilmoitus lähetettävästä työntekijästä aluehallintovirastoon (työsuojeluviranomainen.) Rakennustyömaalla ilmoitus on annettava myös pääurakoitsijalle tai rakennuttajalle. Ilmoitus tehdään verkkolomakkeella, jossa kerätään lähettävän yrityksen tiedot, vastaanottavan yrityksen tiedot, lähettämisen kesto, toimialatiedot, projektintiedot ja onko kyseessä rakennusalaan luokituttava työkohte. Lähettävän yrityksen on nimettävä edustaja Suomeen. Edustaja voi olla yritys, mutta yhteyshenkilön tiedot pitää ilmoittaa. Tiedot tallennetaan työsuojeluviranomaisen tietojärjestelmään ja niitä käytetään, kun suoritetaan työmaiden valvontatoimintaa. (2.)

2.2.3 Tilaajan vastuu

Tilaajan pitää yhdessä lähettävän yrityksen kanssa huolehtia Suomessa toimivan yrityksen edustajan asettamisesta. Pääurakoitsijan ja työn pääteettäjän on varmistettava työntekijän oikeus työntekoon Suomessa. (2.)

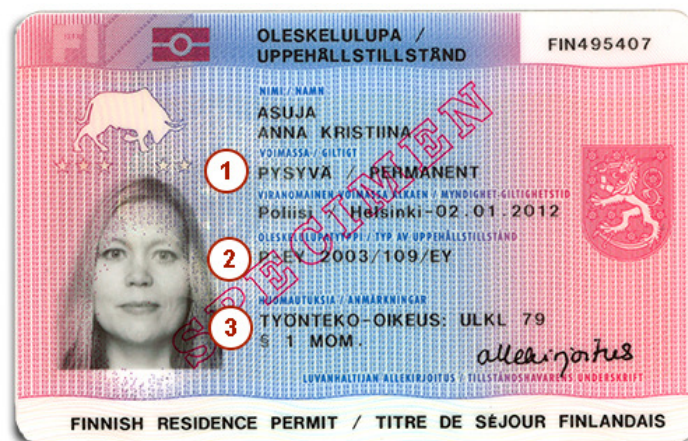
Tilaaja vastaa työturvallisuudesta työntekemispaikalla ja edellytyksistä työn tekoon. Tähän liittyy myös vastuu palkkaepäselvyyksien selvittämisessä lähettävää yritystä kohtaan. Työntekijän pyynnöstä tilaajan on selvitettävä palkanmaksuun liittyvät epäselvyydet lähettävän yrityksen kanssa. (3.)

Laki tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä (1233/2006, tilaajavastuulaki) koskee suomalaisia ja ulkomaisia tilaajan asemassa olevia yrityksiä. Tilaajan on pyydettävä sopimuskumppaniltaan tilaajavastuulain mukaiset selvitykset. (3.)

Kuva 3. Henkilökortti (32.)

Oleskelulupa (kuva 4.) on haettava maahanmuuttovirastosta, jos henkilö tulee EU-maiden ulkopuolelta yli 90 päiväksi

Kuva 4. Oleskelulupa (33.)

Euroopan unionin kansalaisen oleskelun kestäessä yli kolme kuukautta on oleskeluoikeus rekisteröitävä maahanmuuttoviraston palvelupisteessä. Varsinaista oleskelulupaa ei tarvitse hakea. (4.)

Lähetetyllä työntekijällä on velvollisuus huolehtia työn tekemisen turvallisuudesta noudattamalla työturvallisuuslakia (23.8.2002/738) ja huolehtimalla, että muille ei aiheudu vaaraa työstä ja ehkäisemällä ennalta vaaratilanteiden syntymistä. Työturvallisuus

saavutetaan toimimalla yhdessä työnantajan ja työnjohdon kanssa. Työntekijällä on oikeus ja velvollisuus kieltäytyä oman ja muiden terveyttä ja henkeä vaarantavista tehtävistä. (4; 5.)

2.2.5 Sosiaaliturva ja A1-todistus

Sosiaaliturva tarjoaa toimeentulon tilanteissa, joissa henkilö itse ei siitä pysty huolehtimaan. Suomessa sosiaaliturvan piiriin kuuluu työkyvyttömyyden, vanhuuden, sairauden, lapsen saamisen, työttömyyden huoltajan menetyksen, kuntoutuksen tai opiskelun takia syntyneen tarpeen toimeentulo. Työnantajille sosiaaliturva korvaa työterveyshuollon, sairaspöissaolojen ja perhevapaiden kustannuksia. Suomen sosiaaliturvaan kuuluvat yleensä Suomessa pysyvästi työskentelevät ja asuvat henkilöt. Myös ulkomailla tilapäisesti asuvat voivat joissain tapauksissa kuulua Suomen sosiaaliturvan piiriin. Sosiaaliturva rahoitetaan vero- ja vakuutusmaksuilla. (6.)

Suomeen EU- ja ETA-maista sekä Sveitsistä lähetetyt työntekijät pysyvät yleensä maansa sosiaaliturvassa. Heillä on oikeus Suomessa sairaanhoitoon lähtömaansa eurooppalaisella sairaanhoitokortilla, mutta muuten heidän sosiaaliturvastaan huolehtii lähettäjämä. EU:n sisältä tai ETA-maista tulevat sekä Sveitsistä tuleva joutuvat hakemaan kotimaastaan A1-todistuksen, kun tulevat Suomeen lähetettyinä työntekijöinä. A1-todistusta haetaan, kun aiotaan työskennellä tilapäisesti jossain muussa valtiossa EU/ETA-alueella tai Sveitsissä. Todistus turvaa, että lähettävältä yritykseltä tai lähete-tyltä työntekijältä ei peritä sosiaaliturvaan liittyviä maksuja, vaan ne maksetaan maahan, jossa lähettävä yritys sijaitsee. (7.)

A1-todistusta käytetään osoittamaan, minkä maan sosiaaliturvalainsäädännön piiriin lähetetty työntekijä kuuluu, kun hän työskentelee EU:n, ETA:n tai Sveitsin alueella. Henkilöön siis sovelletaan silloin jonkin muun maan sosiaaliturvalainsäädäntöä kuin työskentelemaan. A1-todistuksen myöntää kukin maa omalla virallisella kielellään. A1-todistus on vakiomuotoinen lomake, joten sen sisältö ymmärretään muissakin maissa. Suomessa A1-todistuksen myöntää Eläketurvakeskus (ETK), joka todistaa, että henkilö kuuluu

Suomen sosiaaliturvan piiriin ja että sosiaalivakuutusmaksut maksetaan vain Suomeen todistuksen voimassaoloaikana. (7.)

Ulkomaisella työntekijällä, joka tulee Suomeen muusta kuin EU-, Eta-maista ja Sveitsistä tai muusta Suomen sosiaaliturvasopimusmaasta, on oikeutettu Kelan etuuksiin ja sosiaaliturvaan, jos tarkoituksena on asua Suomessa vakinaisesti ja työn keston on minimissään kaksi vuotta. Suomella ei ole sosiaaliturvasopimusta muun muassa Thaimaan, Turkin ja Venäjän kanssa. (6;7.)

Vakuutukset

Työnantajan on vakuutettava työntekijänsä. Työnantajan maksettavaksi kuuluvat lakeissa määritetyt sosiaalivakuutusmaksut

- työeläkemaksu
- sairausvakuutusmaksu
- työttömyysvakuutusmaksu
- tapaturmavakuutusmaksu
- työnantajan sosiaaliturvamaksu.

Näitä käsitellään tarkemmin työsuojelun yhteydessä luvussa 2.6.5 Ulkomaalaisen työntekijän vakuutukset.

Lähetetty työntekijä on vakuutettu siinä maassa, jossa hän pääasiallisesti tekee työtä ja jossa lähettävä yritys on. Maa, jossa työntekijä on vakuutettu, myöntää A1-todistuksen. Kaikki maksut siis maksetaan siihen maahan, joka A1-todistuksen on myöntänyt. Lähetettynä työntekijänä saa työskennellä kaksi vuotta, sen jälkeen tapahtuva työskentely pitää vakuuttaa Suomessa. (8.)

2.3 Henkilö- ja verotunnisteet

Henkilötunnus on ihmisen tunnistamiskeino, jolla ihminen pystytään yksilöimään tarkemmin kuin nimellä. Jokaiselle suomalaiselle on määritetty henkilötunnus, toista samanaista henkilötunnusta ei ole. (9.)

Lähetetyllä työntekijällä on oltava henkilötunnus. Henkilötunnuksen saadakseen on rekisteröidyttävä väestötietojärjestelmään. Henkilö voi pyytää rekisteröintiä maistraateissa, tai joissain verotoimistoissa. (9.)

Veronumero on yksilöllinen 12 merkkiä pitkä numerosarja, joka on käytössä Suomessa rakennustyömailla. Veronumero merkitään kuvalliseen henkilökorttiin, jonka on oltava aina näkyvässä rakennustyömaalla työskenneltäessä. Veronumeron tarkoitus on ehkäistä harmaata taloutta ja helpottaa arvioimaan ulkomaalaisten työntekijöiden määrää Suomessa. (10.)

Veronumero on pakollinen rakennustyömaalla. Henkilöasiakkaat saavat veronumeron verokortin yhteydessä. Veronumero ei tallennu automaattisesti julkiseen veronumerorekisteriin veronumeroa hakiessa, vaan sitä on pyydettävä erikseen. Ulkomaalaisilla rakennusalan työntekijöillä on aina oltava veronumero. Veronumeroa haettaessa on oltava suomalainen henkilötunnus. Henkilötunnuksen ja veronumeron voi hakea samalla kertaa tietyistä verotoimistoista. (10.)

Ulkomaalaisen hakiessa sosiaaliturvatunnusta ja veronumeroa verohallinto kerää samalla tietoja työantajasta, oleskelun tai työnteon kestosta, palkan määrästä ja työsuhteen laadusta (vuokratyöntekijä, työsuhteinen palkansaaja vai ammatinharjoittaja.) Verohallinnosta henkilötunnusta ja veronumeroa haettaessa tietoa kerätään liitteen 1 mukaisella Suomessa tilapäisesti oleskelevan ulkomaalaisen rekisteröinti-ilmoituksella 6150. (10;11.)

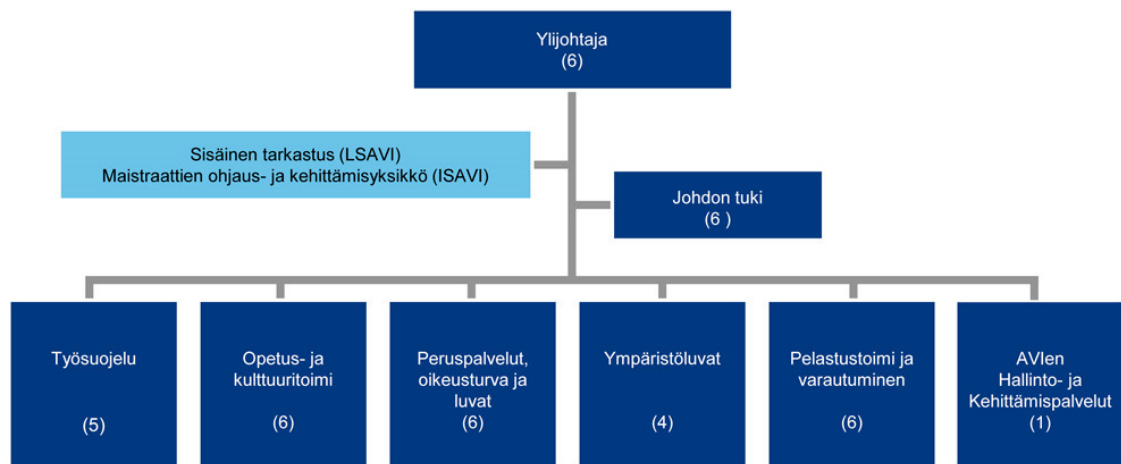
2.4 Aluehallintovirasto

Aluehallintovirasto (AVI) hoitaa kahdeksan eri ministeriön alaisuuteen kuuluvia tehtäviä. Sen organisaatio on esitetty kuvassa 5. Toiminnalle on asetettu seuraavia tavoitteita:

- peruspalveluiden saatavuuden ja laadun turvaaminen
- perusoikeuksien ja oikeusturvan toteutuminen
- asuin-, työ- ja elinympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden parantaminen.

AVI:n vastuualueelle kuuluu työsuojelu ja harmaan talouden ehkäisy.

AVI suorittaa työsuojelun valvontaa ja tarkastuksia rakennustyömailla. Tarkastustoimintaa ohjaa sosiaali- ja terveysministeriö. Tarkastustoiminnalla varmistetaan, että työsuojelulainsäädännön vastaisia asioita ei tapahdu, vaadittavat luvat ovat kunnossa ja kaikkien työntekijöiden työsuhde- sekä henkilö- ja veroasiat ovat kunnossa. (12.)

Kuva 5. Aluehallintoviraston organisaatio (12.)

2.5 Tilaajavastuu

Tilaajavastuulaki tuli voimaan vuonna 2007. Se toi tilaajalle selvitysvelvollisuuden tilaajavastuulain määrittämistä edellytyksistä yritykselle, ja yrityksen velvollisuudesta toimittaa selvitykset tilaajalle.

2.5.1 Tilaajavastuulaki

Tilaajavastuulaki ohjeistaa tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä seuraavasti:

Laki tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä

tilaajavastuulaki

Tilaajavastuulain 3 §:n mukaan tilaajia ovat kaikki elinkeinonharjoittajat, jotka ovat velvollisia tekemään perusilmoituksen kaupparekisteriin elinkeinotoimintansa aloittamisesta. (13.)

Tilaajia ovat:

- asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöt
- ulkomainen yritys, kun se toimii Suomessa
- kunta
- kuntayhtymä
- Ahvenanmaan maakunta, ja maakunnan kunta
- kuntayhtymä
- muu uskonnollinen yhdyskunta
- muu julkisoikeudellinen oikeushenkilö (13.).

Tilaajavastuun mukaisia tilaajia eivät ole maatalouden ja kalastuksen yksityiset elinkeinonharjoittajat tai kotitaloudet. Rakennustyömailla selvitysvelvollisuus kuuluu kaikille tilaajille, myös yhden henkilön yrityksille. (13.)

Tilaajavastuulain tarkoituksena on yritysten välisen kilpailun yhdenvertaistaminen lisäksi se helpottaa varmistamaan yhteistyökumppaneiden edellytyksiä noudattaa lakisääteisiä velvoitteita. Lakia sovelletaan tilaajaan, joka käyttää Suomessa vuokratyövoimaa, tai käyttää työntekijää, joka työskentelee toisessa yrityksessä tilaajan tiloissa alihankintasopimuksen kautta. (14.)

Lakia sovelletaan myös rakennuttajina toimiviin tilaajiin, kun työturvallisuuslain mukainen yhteinen työpaikka määritelmä täyttyy. Yhteisellä työpaikalla tarkoitetaan työpaikkaa, jossa yksi työnantaja käyttää pääasiallista määräysvaltaa mutta jossa työskentelee useita työnantajia suhteessa keskenään tai pääasiallisen määräysvallan omaavaan työnantajaan. Lakia ei sovelleta, kun työnteko kestää enintään kymmenen päivää tai alihankintasopimuksen arvo jää alle 9 000 euron. (14.)

Tilaaajan on lain mukaan pyydettävä ja alihankkijan toimitettava laissa määritellyt selvitykset.

Ennen sopimuksen tekemistä on tilaaajan pyydettävä ja lähettävän yrityksen toimitettava selvitys seuraavista asioista:

1. Onko yritys merkitty ennakkoperintärekisteriin, työnantajarekisteriin ja arvonlisävelvollisten rekisteriin?
2. Kaupparekisteriote.
3. Selvitys siitä, ettei yrityksellä ole verovelkaa, tai viranomaisen selvitys verovelan määrästä.
4. Todistukset eläkevakuutusten ottamisesta tai että erääntyneistä maksuista on tehty maksusopimus.
5. Sovellettava työehtosopimus.
6. Työterveyshuolto Suomessa.

(13.)

Jos kyseessä on ulkomainen yritys, jonka työntekijä toimii vuokrattuna tai lähetettynä työntekijänä tilaajan rakennustyömaalla, on tilaajan pyydettävä ja ulkomaisen yrityksen toimitettava vastaavat selvitykset. Lisäksi, jos kyseessä on lähetetty työntekijä, on tilaajan selvitettävä sosiaaliturvan määräytyminen ennen sopimuksen mukaisen työn aloittamista. Selvitysvelvollisuus on olemassa myös tapauksessa, jossa kyseessä on

ulkomailla oleva emoyhtiö, josta lähetetään työntekijä Suomeen perustettuun sivuliikkeeseen. (14.)

Tilaajavastuulakia valvoo Etelä-Suomen aluehallintovirasto ja sen tilaajavastuutarkastajat. Jos tilaajavastuu laissa määriteltyjä selvityksiä ei ole tehty tai niissä huomataan puutteita, voidaan määrätä 2 000–20 000 euron suuruinen laiminlyöntimaksu. Laiminlyöntimaksu voidaan määrätä korotettuna, jos ilmenee, että sopimuskumppani on liiketoimintakiellossa, tai selviää, että kumppanilla ei ole ollut tarkoitukseen noudattaa tilaajavastuun edellyttämiä maksuvelvoitteita. Tällöin laiminlyöntimaksu voidaan määrätä 20 000–65 000 euron suuruiseksi. (14.)

2.5.2 Vastuu Group

Tilaaajan selvitystyön helpottamiseksi perustettiin yhteistyönä Suomen Tilaajavastuu Oy 2010, joka nykyisin tunnetaan nimellä Vastuu Group. Vastuu Group:n osakkaita ovat RALA ry, STUL ry, Suomen kiinteistöliitto ry, TRT ry ja Rakennusteollisuus RT:n.

Vastuu Group -palvelu tarjoaa tilaajavastuulain edellyttämiä selvityksiä ja raportteja:

- **Luotettava Kumppani** -palvelu noutaa työn toimittajan puolesta tarvittavat selvitykset eri rekistereistä (liite 2.)
- **Valvoja**-palvelu: tilaaja voi luoda listan toimittajista, joita halutaan seurata ja antaa ilmoituksen, jos näyttää, että joissain tiedoissa on epäselvyyttä.
- **Veronumero**-palvelu on rekisteri, johon kerätään urakka ja työntekijätietoja, jotka ovat sieltä tilaajien ja toimittajien käytettävissä rakennustyömailla.
- **Valttikortti**-palvelusta voi tilata kuvallisia veronumerolla varustettuja henkilökortteja. Kortteja tulee kaksi, joista toinen toimii henkilökorttina ja toinen on sirullinen älykortti (kuva 6.)

Kuva 6. Valtti-henkilökortti ja sirullinen Valtti-älykortti (14.)

Vastuu Group-palvelu tarjoaa myös muita oheistuotteita raporttien ja muiden tietojen tallentamiseen. (14.)

2.6 Työsuojelu

Työsuojelun tarkoituksena on ylläpitää toimia, joilla ehkäistään työssä ja työoloista johtuvaa vaaraa ja loukkaantumisia, henkistä ja fyysistä kuormitusta sekä ylläpidetään ihmisen terveyttä ja viihtyvyyttä työssä ja työpaikalla. Työsuojelun toimenpiteet kohdistetaan ensisijaisesti työntekijöihin. (15.)

Työsuojeluun Suomessa kuuluu:

- Työaika-suojelu, joka perustuu työaikalakiin, jossa on määritelty päivittäiset ja viikoittaiset maksimityöajat ja niiden tasoittuminen tietyllä aikavälillä.
- Työturvallisuussuojelu, joka voidaan jakaa työtaturmasuojeluun, joka keskittyy työolosuhteisiin ja tapaturmien välttämiseen ja niiltä suojautumiseen, sekä työterveysuojeluun, joka keskittyy terveyden ja toimintakunnon ylläpitämiseen sekä seurantaan (työterveyshuolto.)

Näistä säädellään työsopimuslaissa ja työturvallisuuslaissa. (15.)

2.6.1 Työsuojeluhallinto

Työsuojeluhallinto toimii sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön ohjauksessa. Työsuojelu kuuluu osana aluehallintovirastoon. Työsuojeluviranomainen suorittaa tarkastuksia työntekijöiden ja työnantajien pyynnöstä, mutta tekee valvontaa myös itsenäisesti. Työsuojelun vastuulla on edistää ja ohjata työturvallisuutta, ehkäistä työstä aiheutuvia vaaroja ja haittoja sekä valvoa, että työpaikoilla noudatetaan lakien määrittelemiä yhteisiä sääntöjä. Aluehallintovirastojen työsuojelun tehtävänä on

- työsuojeluvalvonta asiakkaiden tai viranomaisten pyynnöstä
- osallistua työtapaturmien ja työstä aiheutuneiden tautien syiden selvittämiseen sekä niiden ehkäisyyn
- osallistua työrikosten tutkimiseen ja käsittelyyn
- suorittaa tuotevalvontaa. (12.)

2.6.2 Työmaaperehdytykset, vaadittavat kurssit ja varusteet

Työturvallisuuslaissa (2002/738) on säädetty työnantajan velvollisuudesta varmistua työntekijän edellytyksistä ja ammattitaidosta suoriutua annetuista tehtävistä. Työntekijälle on annettava riittävä tieto työn turvalliseen suorittamiseen, ymmärrys työn vaaroista ja huomioon otettavista asioista. Työkalut ja työtavat on käytävä työntekijän kanssa läpi. Tarvittaessa perehtyminen on suoritettava kielellä, jota työntekijä ymmärtää, jotta tieto on ymmärrettävissä. (16.)

Työmaan yhteistoimintaan kuuluu toimintaohjeet hätä- ja poikkeustilanteissa. Kaikilla työntekijöillä pitää olla tieto työmaan ympäristöstä ja poistumisteistä. (15.)

Työmaaperehdytykseen kuuluvat pääpiirteissään seuraavat asiat:

- tarvittavien pätevyyksien tarkastaminen, henkilö- ja yrityksen tiedot
- työmaakerros ja aineistoon tutustuminen
- perehdytyslomakkeen täyttö, nykyään usein sähköisesti
- mahdollisten kysymysten tai epäselvyyksien läpikäynti
- kulkuluvat.

2.6.3 Vaadittavat kurssit ja pätevyudet

Työmaat eroavat toisistaan vaatimuksineen riippuen siitä, minkälaisesta työmaasta on kyse. Työskentely-ympäristö ja työtehtävät vaikuttavat vaadittaviin pätevyyksiin. Yleisimpiä työmailla vaadittuja pätevyksiä ovat seuraavat pätevyudet:

- Työturvallisuuskortti (kuva 7) on kehitetty yhteisten työpaikkojen työturvallisuuden parantamiseksi. Kurssi antaa perusedellytykset toimia yhteisellä työmaalla turvallisesti ja yhteistoiminnassa muiden kanssa ehkäisten tapaturmien tapahtumista.

Käyttöönotto on vapaaehtoista, mutta käytännössä tilaajat vaativat kortin työmaalla työskentelyn edellytykseksi. Kurssi kestää päivän, ja lopussa on koe, joka on läpäistävä. Työturvallisuuskortti on voimassa viisi vuotta.

Kuva 7. Työturvallisuuskortti (16.)

- Tieturva 1 -kurssi on tiellä ja katualueilla tehtävien töiden perusturvallisuuskurssi. Liikennevirasto yleisten teiden ylläpitäjänä edellyttää tiellä ja liikennealueilla työskenteleviltä pätevyyttä, jonka tieturva 1 -kurssin käyminen täyttää. Tieturva 1 -kortti on kuvassa 8.

Kuva 8. Tieturvakortti tieturva 1 (16.)

- Tieturva 2 -kurssi on jatkokurssi tiellä työskentelyn turvallisuudesta vastuussa oleville henkilöille. Tieturva 2 -kortti on esitetty kuvassa 9. Kurssi on kaksipäiväinen ja edellyttää voimassa olevaa tieturva 1:stä. Pätevyyttä edellytetään
 - päätoteuttajan työ- ja liikenneturvallisuudesta vastaavalta henkilöltä
 - työnjohto-, valvonta- ja liikenteen järjestelyjen suunnittelutehtävissä toimivalta henkilöltä
 - ELY-keskuksen aluevastaavalta

- urakka-asiakirjojen valmistelijoilta ja konsulteilta
- tilaajan edustajana toimivalta tarkastus- ja valvontahenkilöiltä ja rakennuttajakonsultilta.

Kuva 9. Tieturvakortti, tieturva 2 (16.)

Muita vaadittavia pätevyksiä työtehtävästä riippuen voi olla esim. tulityö, ea1, ea2. (16.)

2.6.4 Lähetetyn työntekijän työterveyshuolto

Työterveyshuolto kuuluu kaikille työntekijöille työsuhteen laadusta tai kestosta riippumatta. Työterveyshuollon järjestää työnantaja. Tarkoitus on edistää ja ylläpitää terveellistä työympäristöä, turvallisia työoloja ja säilyttää työntekijän työkyky ja terveys työnteon ajan. (17.)

Lähetetyistä työntekijöistä säädetyn lain mukaan työterveyshuoltolakia sovelletaan myös lähetettyihin työntekijöihin. Lähettävän yrityksen on järjestettävä lakisääteinen työterveyshuolto lähetetyille työntekijöille koko Suomessa työskentelyn ajaksi. (17.)

Työterveyshuoltolaissa on säädetty työnantajalle velvollisuus järjestää työterveyshuolto koko työsuhteen ajaksi työsuhteen pituudesta ja yrityksen koosta riippumatta. Velvoitteiden täyttämiseen on tarkoitettu käytettävän työterveyshuollon ammattilaisia.

Työsuojeluviranomainen on hyväksynyt mahdollisuuden työn tilaajan järjestämään työterveyshuoltoon, mikäli kyseessä on ulkomaisen alihankkijan työntekijä tai vuokratyöntekijä. Tilaajan ja työntekijän on kuitenkin tehtävä järjestelystä sopimus, koska työterveyshuoltolaissa on säädetty yhteistoiminnasta työnantajan ja työntekijöiden tai edustajan välillä osallistumisesta työterveyshuollon järjestämiseen. (17.)

Työnantajan on järjestettävä työterveyshuolto kuusi kuukautta työntekovelvollisuuden päättymisestä, jos työntekijä on ollut työsuhteessa yli viisi vuotta ja yrityksessä työskentelee vähintään kolmekymmentä työntekijää. Työterveyshuollon järjestämisvelvollisuus päättyy, kun irtisanottu työntekijä siirtyy toisen työnantajan palvelukseen toistaiseksi voimassa olevaan työsuhteeseen tai vähintään kuuden kuukauden pituiseen määräaikaiseen työsuhteeseen. Työntekijän on tästä ilmoitettava aiemmalle työnantajalle. (17.)

2.6.5 Ulkomaalaisen työntekijän vakuutukset

Kaikista työntekijöistä Suomessa on maksettava sosiaalivakuutusmaksuja. Työnantaja huolehtii maksuista palkanmaksun yhteydessä. Osan sosiaalivakuutusmaksuista maksaa työnantaja ja osan työntekijä. Sosiaalivakuutusmaksuja ovat

- sairausvakuutusmaksu, jota maksetaan verohallinnolle. Tämän maksaa työnantaja.
- työeläkevakuutusmaksu. Tätä maksetaan työeläkevakuutusyhtiöille esim. Ilmarinen tai Varma. Maksusta huolehtii työnantaja ja työntekijä, työnantajan osuus n. 17,35 % ja työntekijän osuus on iän mukaan 6,75–8,25 %. Työeläkevakuutusmaksu kerryttää eläkettä. Jos ulkomaalainen työntekijä on maksanut työeläkemaksuja Suomeen, on hän eläkkeelle jäädessään oikeutettu saamaan Suomesta eläkettä siltä osin, kuin hän on niitä Suomessa työskennellessään kerennyt maksamaan.

- työttömyysvakuutusmaksu. Maksetaan työllisyysrahastolle. Työnantajan osuus on 0,5–2,05 % riippuen yrityksen vuodessa maksetusta yhteispalkkasummasta. Työntekijän osuus on 1,5 %.
- työtapaturma- ja ammattitautivakuutusmaksua maksaa työnantaja vakuutusyhtiölle; summan suuruus riippuu alasta ja työntekijämäärästä.
- ryhmähenkivakuutusmaksu on työnantajan maksettava. Maksuvelvollisuus riippuu siitä, onko työehtosopimuksessa sovittu asiasta. (18.)

Työnantajan pitää vakuuttaa myös ulkomaalainen työntekijä työntekijän eläkelain (TyEL) mukaan, samalla tavalla kuin muutkin työntekijänsä. Ulkomaalainen työntekijä vakuutetaan yleensä siinä maassa, jossa hän pääsääntöisesti asuu ja tekee suurimman osan työstään. (19.)

Sosiaalivakuutusmaksuja maksetaan vain yhteen maahan kerrallaan. Maa, johon sosiaalivakuutusmaksut maksetaan, myöntää todistuksen kyseisen maan sosiaaliturvaan kuulumisesta (EU-maissa A1-todistus.) (19.)

Useimmiten Suomessa työskentelevä vakuutetaan Suomessa. Tilapäisesti Suomessa työskentelevä lähetetty työntekijä on poikkeus. Hän kuuluu kotimaansa sosiaaliturvaan ja kaikki maksut maksetaan sinne. Työnantajan on hankittava lähetettävälle työntekijälensä A1-todistus ennen lähettämistä. Lähetetty työntekijä voi työskennellä kohdemaassa enintään kaksi vuotta. Sen jälkeen työntekijä on vakuutettava kohdemaassa. (19.)

Suomella on kahdenvälisiä sosiaaliturvasopimuksia Australian, Chilen, Etelä-Korean, Intian, Israelin, Kanadan, Kiinan, Quebecin ja USA:n kanssa. Kahdenväliset sosiaaliturvasopimukset eivät kata samoja asioita kuin EU:n sosiaaliturva-asetus, joten voi olla tarpeen vakuuttaa työntekijä erikseen puuttuvien lakisääteisten asioiden osalta. (20.)

Jos maiden välillä ei ole minkäänlaista sopimusta, kuten on laita esim. Venäjän kanssa, työntekijöihin voidaan soveltaa lähtö- ja tulomaan lainsäädäntöä. Tällöin osaa maksuista voidaan joutua maksamaan joiltain osin tuplasti. Näissä tapauksissa yritykset voivat

ottaa vapaaehtoisia vakuutuksia työntekijöilleen kattamaan puutteellista sosiaaliturvaa. (18; 19; 20.)

3 Ulkomaisen työntekijän työskentely Suomessa

3.1 Työnteko-oikeus ja oleskelun rekisteröiminen

Ulkomaisella työntekijällä pitää olla työnteko-oikeus Suomessa. Työnantajalla on velvollisuus varmistaa ulkomaisen työntekijän työnteko-oikeus, ja tätä tietoa on säilytettävä työpaikalla. Suomalaisella työpaikalla noudatetaan yleensä suomalaisia työsuhteen ehtoja, mutta kansainvälisissä työsuhteissa voi olla poikkeuksia. Joka tapauksessa työnantajan on noudatettava työsuojelun asettamia vaatimuksia työsuhteelle ja Suomen työturvallisuusmääräyksiä. (4.)

Työnteko-oikeuden peruste määräytyy ulkomaalaisen työntekijän kotimaan kansalaisuuden perusteella. Euroopan unionista, Pohjoismaasta, Liechtensteinista tai Sveitsistä tulleen ei tarvitse anoa erillistä oleskelulupaa Suomessa työskentelyyn, he saavat työskennellä Suomessa kansalaisuutensa perusteella. Muiden maiden kansalaiset tarvitsevat yleensä joko työntekijän oleskeluluvan tai muun ansiotyöhön oikeuttavan oleskeluluvan. Työnteko-oikeus ilman oleskelulupaa voi tulla kyseeseen, kun ulkomaalainen on hakenut kansainvälistä suojelua. (4.)

Ulkomaalaisen työnteko-oikeutta säätelee ulkomaalaislaki. Ulkomaalaislaki velvoittaa pääurakoitsijan tai pääteettäjän varmistamaan myös aliurakoitsijan tai vuokratyöläisen työnteko-oikeuden. Ulkomaalaislaki velvoittaa myös työntekijän todistamaan työnteko-

oikeutensa työnantajalle. Työnteko-oikeus on todistettavissa passilla, virallisella matkustuskirjalla tai oleskelulupakortilla. Työnantajalla on oikeus ottaa kopio asiakirjasta, koska sillä on velvollisuus säilyttää perustetta työnteko-oikeudesta työpaikalla. Työnantajalla on velvollisuus säilyttää tiedot neljä vuotta työsuhteen päättymisen jälkeen. Lähetettyjä työntekijöitä käyttävää työnantajaa tämä ei koske.

Lähetettyä työntekijää koskee erikseen laki (447/2016, laki työntekijöiden lähettämisestä.) Lähetetyn työntekijän tapauksessa on noudatettava Suomen lain säännöksiä työsuhteeseen ja yleissitoviksi määritettyjen työehtosopimusten vähimmäisvaatimuksia, mikäli ne ovat edullisempia lähetettyä työntekijää kohtaan kuin hänen oman maan lainsäädäntönsä. Lähetettyyn työntekijään sovelletaan joka tapauksessa tiettyjä työsopimuslain kohtia:

- naisten ja miesten tasa-arvo
- yhdenvertaisuus
- työturvallisuus
- työterveys
- laki nuorista työntekijöistä
- työaikalaki
- perhevapaoikeudet
- vähimmäispalkka.

Euroopan unionin, Pohjoismaiden, Liechtensteinin tai Sveitsin kansalaisen täytyy rekisteröidä oleskeluoikeus Maahanmuuttovirastoon liitteen 1 mukaisesti, mikäli oleskelu kestää yli kolme kuukautta. Edellä mainittujen maiden ulkopuolelta tulevan kansalaisen

työnteko-oikeus on perustuttava johonkin ulkomaalaislaissa säädettyyn perusteeseen. Jos oleskelulupa tarvitaan, sitä on haettava henkilökohtaisesti. (21.)

3.2 Keskeiset velvollisuudet työnantajalle

Työnantajan keskeiset velvollisuudet ovat seuraavat:

- Luottamushenkilölle pitää ilmoittaa ulkomaalaisen työntekijän nimi ja sovellettava työehtosopimus.
- Pitää vakuuttaa, että ulkomaalaisen työntekijän ehdot ovat sovellettavan työehtosopimuksen mukaiset.

Ehdoissa on oltava määritelty vähintään seuraavat asiat:

- työnteon alkamisajankohta
- koeaika
- suorittamispaikka
- työtehtävät
- sovellettava työehtosopimus
- palkan määräytymisperuste
- palkan määrä
- palkanmaksukausi
- säännöllinen työaika
- vuosiloman määräytyminen
- irtisanomisaikaa koskevat ehdot
- määräaikaisuuden peruste ja päättymisaika. (4.)

Työnantajaa koskee myös tiedonantovelvollisuus TE-toimistolle. TE-toimistolle on toimitettava tieto, kun palkataan työntekijä muusta kuin Euroopan unionista, Pohjoismaista, Liechesteinistä tai Sveitsistä. Selvitys on annettava viikon kuluessa työnteon aloittamisesta ja sen tulee sisältää tiedot pääasiallisista työtehtävistä, kestosta, työn luonteesta, palkasta, sovellettavasta työehtosopimuksesta ja irtisanomisajasta. Tiedot voi toimittaa kopiolla työehtosopimuksesta tai TE-toimiston verkkopalveluista saatavalla työlupahakemuksen liitelomakkeella. (4.)

4 Työntekijän sekä lähettävän ja vastaanottavan yrityksen verotus 1.1.2019 alkaen

Aluksi käydään läpi yritys- ja henkilöverotuksen keskeiset käsitteet. Näitä käsitteitä ovat tuloverotus, yhteisöverotus, lähdeverotus ja arvonlisäverotus.

4.1 Tuloverotus

Tuloverotuksella tarkoitetaan tuloista perittävää veroa. Tulovero jakautuu Suomessa yksityishenkilöillä ansiotuloista ja pääomatuloista perittäviin veroihin. Ansiotuloilla tarkoitetaan muun muassa työstä maksettavaa työnantajan maksamaa palkkatuloa, eläkettä, sairauspäivärahaa ja opintorahaa. Pääomatuloilla tarkoitetaan tuloja, joita varallisuuden katsotaan tuottavan. Näitä ovat muun muassa: vuokratulot, luovutusvoitot (esimerkiksi asunnon myynnistä saatu voitto) ja korkotulot. (22.)

Ansiotuloja ja pääomatuloja verotetaan eri tavalla. Ansiotulojen verotus on progressiivista eli kasvaa tulojen kasvaessa. Pääoman tuloja verotetaan 30 % aina 30 000 euroon asti ja siitä ylimenevästä osuudesta 34 %. (22.)

Yhteisövero maksetaan yhteisön tuottamasta tuloksesta. Yhteisöjä ovat osakeyhtiöt, osuuskunnat, sekä tietyillä edellytyksillä liikelaitokset, julkisyhteisöt, yhdistykset, laitokset, säätiöt ja asunto-osakeyhtiöt. Yhteisövero maksetaan 20 % tuloksesta. Yhteisövero ei koske avoimia yhtiöitä, kommandiittiyhtiöitä tai yksityisiä elinkeinonharjoittajia. Edellä mainitut maksavat veroa henkilökohtaisen verotuksen muodossa. (22.)

4.2 Lähdeverotus ja arvonlisäverotus

Suomessa enintään kuusi kuukautta työskentelevältä rajoitetusti verovelvolliselta peritään palkasta lähdevero. Lähdeveron suuruus on 35% palkasta. Ennen verojen

maksamista palkasta palkanmaksaja voi tehdä lähdeverovähennyksen, joka on 510 euroa kuukaudessa tai 17 euroa päivässä. (22.)

Työn teettäjä voi periä lähdeveroa ulkomaiselta yritykseltä, jos ulkomaista yritystä ei ole merkitty ennakkoperintärekisteriin eikä yritys ole esittänyt työn teettäjälle 0 %:n lähdeverokorttia. (22.)

Yritys maksaa arvonlisäveroa myymästään tuotteesta tai palvelusta. Arvonlisävero on välillinen vero, sillä myyjä lisää veron määrän myytävän tuotteen hintaan ja asiakas maksaa tämän osana tuotteen hinnasta. Myyjä maksaa myydyn tuotteen mukana maksetun arvonlisäveron osuuden myöhemmin valtiolle. Mikäli yrityksen ostoa toisesta yrityksestä on käytetty yrityksen arvonlisäverollisessa toiminnassa, voi yritys vähentää maksetun arvonlisäveron määrän omassa arvonlisäverojen tilityksessä valtiolle. (23.)

4.3 Ulkomaalaisen henkilön verotus yleisesti

Ulkomaisen henkilön tullessa Suomen töihin hänen on lähtökohtaisesti maksettava palkastaan Suomeen veroa. Verotukseen vaikuttaa työskentelyn pituus ja se, onko työnantaja suomalainen vai ulkomainen. Verotukseen vaikuttavat myös muiden maiden kanssa tehdyt verotussopimukset. (22.)

Suomen verolainsäädännössä yksityisellä henkilöllä voi olla vain kaksi erilaista verovelvollisuusasemaa. Suomessa verovelvolliset voidaan jakaa yleisesti verovelvollisiksi tai rajoitetusti verovelvollisiksi. Yleisesti verovelvollisiksi katsotaan ulkomaiset henkilöt, joiden kiinteä asuinpaikka on Suomessa tai ulkomailla ja joiden työnteon kesto ylittää kuusi kuukautta. Yleisesti verovelvollisen on tehtävä veroilmoitus, ja palkkatuloja verotetaan progressiivisesti. Rajoitetusti verovelvollinen asuu ulkomailla, mutta oleskelee Suomessa alle kuusi kuukautta. Liitteessä 3 on rajoitetusti verovelvollisen lähdeverokortti-, verokortti, ennakkovero- tai veronumerohakemus. Rajoitetusti verovelvollinen joutuu maksamaan veroja heti Suomeen, kun työnantaja on suomalainen, tai jos ulkomaalainen

yrittäjä täyttää ns. kiinteän työntekopaikan määritelmän. Velvollisuus maksaa veroja Suomeen päättyy, kun työntekijä poistuu maasta pysyvästi. (22.)

Kuuden kuukauden sääntö lasketaan alkamaan ajankohdasta, jolloin työntekijä on tullut Suomeen ja aloittanut oleskelunsa. Lyhyet poissaolot, kuten viikonloput tai muutaman viikon poissaolot, eivät katkaise kuuden kuukauden sääntöä. Kuuden kuukauden jakso alkaa uudestaan, jos työntekijä on poissa Suomesta yhtäjaksoisesti vähintään kaksi kuukautta. (22.)

Rajoitetusti verovelvollinen maksaa veroja vain Suomessa tehdystä työstä. Työstä on maksettava lähdevero, joka on 35 % maksetusta palkasta. Lähdevero on lopullinen vero. Maksaja saa tehdä ennen verojen perimistä palkasta lähdeverovähennyksen. Lähdeverovähennyksen määrä on 510 euroa kuukaudessa sellaisen tulon määrästä, josta on maksettava 35 % lähdevero. Lisäksi jos työskentely on kestänyt alle kuukauden, saadaan vähentää 17 euroa päivältä. (22.)

Rajoitetusti verovelvollinen voi vaatia ansiotulonsa verottamista progressiivisesti lähdeverotuksen sijaan, jos asuinpaikka on EU:n alueella tai *valtiossa tai alueella, jota koskee sopimus virka-avusta tai tietojen vaihdosta veroasioissa tai on tutkijadirektiivissä tarkoitettun oleskeluluvan haltija*. Tällöin verovelvollisen on tehtävä veroilmoitus ja hänellä on oikeus saada veronpalautusta tai hän voi joutua maksamaan lisäveroja. (22.)

Lähetetty työntekijä tulee velvolliseksi maksamaan veroa Suomeen oleskeltuaan maassa 183 päivää. Suomessa yli 6 kuukautta oleskelevat ovat yleisesti verovelvollisia. Työntekijää verotetaan progressiivisesti samalla tavalla kuin pysyvästi Suomessa asuvia. Verovelvollisen on haettava verokorttia itse. Jos tulon saaja ei esitä verokorttia tai ennakonperintärekisteriotetta, ennakonpidätystä palkasta suoritetaan 60 %. (22.)

Rajoitetusti verovelvollinen on oikeutettu saamaan matkakorvaukset verottomasti, kuten yleisesti Suomessa asuva verovelvollinen. Verovapauden edellytyksenä on, että työntekijä työskentelee erityisellä työntekemispaikalla. (22.)

4.4 Ulkomaalaisen yrityksen verotus ja verosopimukset

Suomella on verotusoikeus ulkomaalaisia yhteisöjä kohtaan tuloverolain (1549/1995, TVL) mukaan. Ulkomaalaisella yhteisöllä tarkoitetaan yhteisöä, joka on rekisteröity ulkomailla tai muun kuin Suomen lainsäädännön mukaan. Verovelvollisuudesta ulkomaalaisia yhteisöjä kohtaan on säädetty tuloverolain 9,10 ja 13 a §:ssä sekä verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995,VML) 83 §:ssä. Lähtökohtaisesti ulkomainen yhteisö on rajoitetusti verovelvollinen Suomen lainsäädännön mukaan. Rajoitetusti verovelvollinen on velvollinen maksamaan veroa vain Suomesta saadusta tulosta. Mikäli ulkomaalaiselle yhteisölle muodostuu Suomeen niin sanottu kiinteä toimipaikka, on se velvollinen maksamaan veroa kaikesta kiinteään toimipaikkaan saamastaan tulosta, myös ulkomailta saadusta tulosta. (24.)

Suomen verotusoikeus perustuu verotussopimuksiin, joita maiden välillä on tehty. Mikäli verotussopimusta ei ole tehty, Suomella on oikeus verottaa ulkomaista yritystä Suomen lakien mukaan ja verotusoikeus on laajempi kuin sopimuksen voimassa ollessa. (24.)

Suomi on tehnyt tuloverotusta koskevan verotussopimuksen yli 70 valtion kanssa. Verosopimuksen tarkoitus yleensä on jakaa valtioiden välisiä verotusoikeuksia ja välttää kaksinkertaisen verotuksen tapahtumista tilanteessa, jossa toisessa valtiossa asuva henkilö (oikeudellinen tai luonnollinen henkilö) saa tuloa toisesta verosopimus valtiosta. Tapauksessa, jossa verosopimus tulee käytäntöön, verotuksen perusteiden on oltava verosopimuksessa eikä perustua vain kansalliseen verolainsäädäntöön. Verosopimus voi rajoittaa verotusoikeutta, mutta ei laajentaa sitä. (26.)

Suomen verosopimukset perustuvat malliverosopimukseen, jonka on laatinut Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö (Organisation for Economic Co-operation and Development, jatkossa käytetään lyhennettä OECD.) OECD on perustettu vuonna 1961. OECD:n tavoitteena on lähentää ja kehittää jäsenmaiden talouksia ja edistää hyvinvointia. Verotus- ja oikeuskäytännöissä on tultu tulokseen, että OECD:n malliverosopimusta voidaan käyttää perustana valtioiden välisissä verosopimuksissa, vaikka toinen osapuoli ei olisikaan OECD:n jäsen. (26.)

Suomesta saatua liiketuloa voidaan yleensä verosopimusten mukaan verottaa vain silloin kun ulkomaiselle yhteisölle muodostuu Suomeen kiinteä toimipaikka. Vaikka kiinteää toimipaikkaa ei muodostuisikaan, voi verotusoikeus tuloon silti muodostua verosopimuksen perusteella. (26.)

4.4.1 Kiinteä toimipaikka

Ulkomaalaisen yrityksen harjoittama toiminta Suomessa voi muodostaa kiinteän toimipaikan tuloverotuksen kannalta. Yrityksen on tällöin maksettava tuloveroa Suomessa harjoittamastaan toiminnasta Suomeen. (26.)

Kiinteällä toimipaikalla tarkoitetaan paikkaa, josta liiketoimintaa harjoitetaan tai johdetaan osittain tai kokonaan. Kiinteä toimipaikka on esimerkiksi seuraavanlainen: johtopaikka, toimisto, tehdas, työpaja, kaivos, louhos, öljy- tai kaasulähde tai joku muu luonnonvarojen ottopaikka. Kiinteä toimipaikka muodostuu myös silloin, kun kyse on rakennus- ja asennustoiminnasta, jos se kestää yli 6, 12 tai 18 kk riippuen maiden välisistä verosopimuksista. Pysyvä liikepaikka voi olla kiinteä vain, jos se on pysyvä sijainniltaan ja ajallisesti. Kiinteä liikepaikka voi olla toisen yrityksen tiloissa tai sijoitettu jatkuvasti toisen liikeyrityksen tiloihin. Ulkomaiselle yritykselle voi muodostua kiinteä liikepaikka myös, jos sitä johdetaan tai strategiset päätökset tehdään Suomessa, esimerkiksi johtajan kotona. (26.)

Rakennus- ja asennustoiminnassa kiinteä toimipaikka voi muodostua, kun rakennus- ja asennustoiminta kestää tietyssä paikassa pidempään kuin verotussopimuksessa on määriteltä. Aikarajana voi olla 6, 12 tai 18 kuukautta riippuen maiden välisestä sopimuksesta. Esimerkiksi Viron ja Suomen välillä aikaraja on kuusi kuukautta. Työn kesto lasjetaan päättyneen, kun asennus- ja rakennustoiminta päättyy. Ulkomaisella yrityksellä voi olla Suomessa useita rakennusprojekteja ja niitä tarkastellaan omina kohteinaan. Kuitenkin jos projektit liittyvät jollain tavalla toisiinsa, voidaan projektit katsoa yhdeksi kokonaisuudeksi ja tällöin ajalliset kestot laskea yhteen. (26.)

Jos yrityksellä on edustaja, joka työskentelee Suomessa, voi yritykselle muodostua kiinteä toimipaikka. Edustaja voi olla niin sanotusti itsenäinen edustaja tai epäitsenäinen edustaja. Epäitsenäinen edustaja voi olla yritys tai työntekijä, joka myy palvelua tai

yrityksen tuotetta Suomessa. Itsenäinen edustaja ei muodosta kiinteää toimipaikkaa. Edustaja on itsenäinen, jos

- se on taloudellisesti ja oikeudellisesti riippumaton ulkomaisesta yrityksestä
- sen edustaja on esim. välittäjä tai komissionääri.

Epäitsenäinen edustaja voi muodostaa kiinteän toimipaikan, kun

- sillä on valtuus solmia sopimuksia yrityksen nimissä
- sillä on oikeus vastaanottaa tilauksia
- se käyttää valtuuttaan säännöllisesti. (26.)

Jos liikepaikka on olemassa vain varastointia tai näytteille pitoa varten, ei kiinteää toimipaikkaa muodostu. Kiinteää liiketoimintapaikkaa ei myöskään muodostu, jos toiminnan arvioidaan olevan avustavaa tai valmistelevaa toimintaa. Tällaisia toimintoja ovat muun muassa mainostaminen, tietojen kerääminen, tiedotustoimiston pitäminen tai tieteellinen tutkimus. (26.)

4.4.2 Verovelvollisuus ja kiinteä toimipaikka

Suomen verolainsäädäntö velvoittaa yrityksiä lähtökohtaisesti maksamaan tuloveroa saamastaan tulosta ja arvonlisäveroa myymistään palveluista ja tuotteista. Arvonlisäveron tarkoitus on verottaa kuluttamista ja se koituu lopulta maksettavaksi kuluttajille. Yritysten välillä maksetaan myös arvonlisäveroa, mutta yrityksillä sekä elinkeinonharjoittajilla on lähtökohtaisesti oikeus vähentää maksamansa arvonlisävero asiakkailta keräämästään arvonlisäverosta ennen sen tilittämistä valtiolle. (27.)

Kiinteä toimipaikka Suomessa ei välttämättä tee ulkomaisesta elinkeinonharjoittajasta arvonlisäverovelvollista. Edellytyksenä on, että arvonlisäverovelvollista liiketoimintaa suoritetaan Suomessa olevasta toimipaikasta. (27.)

Toisaalta arvonlisäverovelvolliseksi rekisteröityminen ei muodosta kiinteää toimipaikkaa tuloverotuksessa. Pelkkä varasto ei tuloverotuksessa muodosta kiinteää toimipaikkaa. Kiinteän toimipaikan muodostuminen tuloverotuksessa määräytyy erikseen verosopimusten ja tuloverolain perusteella. (27.)

Ulkomaisella elinkeinonharjoittajalla tarkoitetaan elinkeinoharjoittajaa, jonka yritys on rekisteröity ulkomaille. Liiketoiminnan kotipaikka on siinä valtiossa, jossa yhtiöjärjestyksen mukaan kotipaikka sijaitsee ja josta liiketoimintaa pääsääntöisesti johdetaan. (27.)

Suomessa yrityksen myydessä palvelua tai tuotetta on suoritettava arvonlisävero. Myyjä sisällyttää arvonlisäveron myymäänsä palvelun tai tuotteen hintaan. Ulkomainen elinkeinonharjoittaja on arvonlisäverollinen, kun se harjoittaa liiketoimintaa Suomessa. Palvelun ja tuotteiden myynnin lisäksi on suoritettava arvonlisävero, kun harjoitetaan maahan tuontia EU:n ulkopuolelta Suomeen tai Suomessa tapahtuvasta tavaran yhteisöhankinnasta tai palvelun EU-ostosta. (27.)

Ulkomaiseen elinkeinonharjoittajaan ei sovelleta vähäisen toiminnan alarajaa (kun liikevaihto jää alle 10 000 euroa tilikaudessa), jos ulkomaisella elinkeinonharjoittajalla ei ole kiinteää toimipaikkaa. (27.)

4.4.3 Käännetty verovelvollisuus

Suomen valtio on oikeutettu saamaan veroa elinkeinoharjoittajan suorittamasta tuotteen tai palvelun myynnistä. Yleensä veron suorittaa myyjä. Arvonlisäverolaisissa määrittelyissä tapauksissa voi ostaja olla verovelvollinen. Tätä kutsutaan käännettyksi verovelvollisuudeksi. Käännetty verovelvollisuus tulee kyseeseen, kun myyjä on ulkomainen elinkeinonharjoittaja, jolla ei ole kiinteää toimipaikkaa, ja kun myyjä ei ole hakeutunut Suomessa verovelvolliseksi. Ostajan on myöskin oltava tällöin arvonlisäverovelvollinen. (22.)

Käännetyssä verovelvollisuudessa arvonlisäverovelvollinen on ostaja. Ulkomaisen elinkeinonharjoittajan on ilmoitettava tämä tieto ostajalle laskussa. Laskussa ei ilmoiteta arvonlisäveron määrää tai verokantaa. (22)

Käännetty verovelvollisuus on käytössä tietyin ehdoin myytäessä

- verollista sijoituskultaa
- kulta-ainesta tai kultapuolivalmistetta
- kasvihuonekaasujen päästöoikeutta
- rakentamispalveluja (22.)

4.4.4 Rakennusalan käännetty arvonlisäverovelvollisuus

Suomessa rakennusalalla on sovellettava käännettyä arvonlisäverovelvollisuutta aina kun molemmat edellytykset täyttyvät:

- Palvelu on rakentamispalvelua tai rakentamispalveluun käytettävää henkilöstön vuokrausta.

Palvelun ostaja toiminnassaan pääasiallisesti myy rakentamispalvelua tai vuokraa työvoimaa rakentamispalvelua varten tai edelleen vuokraa sitä. (22.)

Rakentamispalveluihin ja niihin liittyviin muihin palveluihin, jotka kohdistuvat kiinteistöihin sovelletaan myös käännettyä arvonlisäverovelvollisuutta. Näihin rakentamispalveluihin kuuluvat uuden tai saneerattavan rakennuksen rakennustyöt, perustustyöt, maatyöt ja rakentamiseen liittyvät asennustyöt, lisäksi viimeistelevät ja rakentamisen aikaiset työmaan ylläpidolliset työt, kuten rakennussiivous, kuuluvat rakentamispalveluihin. Rakennuskoneen ja samalla työntekijän vuokraaminen ja yleisesti työvoiman vuokraus kuuluvat myös näihin palveluihin. (22.)

Kiinteistöön liittyy myös erilaisia verkkoja ja verkostoja kuten sähkö-, vesijohto-, kauko- lämpö- ja viemäriverkot. Näiden rakentamiseen ja huoltoon liittyvissä myynneissä sovelletaan käänteistä arvonlisäverovelvollisuutta. Käännettyä arvonlisäverovelvollisuutta ei sovelleta kiinteistöllä sijaitseviin, mutta ei kiinteistöön kuuluvaan laitteistoon tai väliaikaiseen rakennelmaan kohdistuvaan huolto- tai myyntitoimintaan. Käänteistä arvonlisäverovelvollisuutta ei sovelleta, jos kyseessä ovat

- tilapäiset rakennelmat, esimerkiksi siirrettävät taukotilat, rakennustelineet, tilapäiset aidat, hissit tai näiden kasaamiseen tai purkuun tehty työ.
- Erityistä toimintaa palvelevat laitteet kuten sairaalan, suurkeittiön, ravintolan, koulun tai kaupan laitteet esimerkiksi hälytysportit, pysäköinninvalvontalaitteet, röntgenlaitteet ja maksuautomaatit sekä näiden huoltoon liittyvä toiminta. (22.)

4.5 Vastaanottavan yrityksen velvollisuudet verotuksessa

Yrityksellä, joka maksaa työkorvausta työstä, joka on teetetty ulkomaisella yrityksellä, on velvollisuus periä lähdevero työkorkauksesta, jos työ on tehty Suomessa. Ulkomalaiseksi yritykseksi lasketaan yritykset, joiden kotipaikka on ulkomailla. Ulkomaisella yrityksellä voi olla suomalainen Y-tunnus. (23.)

Lähdevero ei tarvitse periä, jos ulkomaalainen yritys kuuluu ennakkoperintärekisteriin tai jos ulkomaisella yrityksellä on esittää työn teettäjälle 0 %:n lähdeverokortti. Lähdeveron voi jättää perimättä myös, kun ulkomaalaiselle yritykselle ei muodostu kiinteää toimipaikkaa, tällöin ulkomaalaisella yrityksellä on oltava verosopimus Suomen kanssa. Kun työkorvausta maksetaan mistä tahansa rakennustyöstä, asennus- tai kokoonpanotyöstä, kuljetustyöstä tai siivous-, hoiva- tai hoitotyöstä, työn teettäjä voi jättää lähdeveron

perimättä vain tietyssä tapauksessa. Ulkomaisen yrityksen on oltava ennakkoperintäre-kisterissä tai esitettävä työn teettäjälle lähdeverokortti, jonka veroprosentti on 0 %. Sa-maa sääntöä sovelletaan tilanteissa, joka koskee vuokrattua työvoimaa tai jos ei ole voi-massa olevaa verosopimusta Suomen kanssa. (23.)

Lähdeveron suuruus työkorvauksesta on 13 %, kun korvauksen saaja on osakeyhtiö tai siihen rinnastettava taho. 35 %:n lähdevero työkorvauksesta on maksettava, kun saaja on yksityinen liikkeenharjoittaja taikka ammatinharjoittaja. (23.)

4.6 Työn teettäjän ilmoitusvelvollisuudet

Työkorvaukset on ilmoitettava 1.1.2019 jälkeen viidentenä päivänä maksupäivästä. Läh-deveron perimisestä on annettava tosite ulkomaiselle yritykselle, jolta se on peritty. Ul-komainen yritys voi toimittaa jälkikäteen työkorvauksen maksajalle lähdeverokortin. Jos lähdeveroa on peritty väärin, suomalainen yritys voi palauttaa veron ulkomaalaiselle yri-tykselle saman vuoden aikana, jolloin työkorvaus on maksettu. Jos veroa ei voi palaut-taa, voi ulkomainen yritys hakea sitä verohallinnolta. Jälkeenpäin ennakkoperintäreki-steriin ilmoittautuneen veroja ei palauteta. (23.)

4.7 Verotukseen liittyvät ilmoitusvelvollisuudet ulkomaiselle yritykselle rakennustyössä

Ulkomaisen yrityksen on annettava Suomessa seuraavat ilmoitukset, vaikka toiminta ei muodostaisi kiinteää toimipaikkaa:

- ulkomaisen yhteisön veroilmoitus
- ulkomailla asuvan liikkeen- ja ammatinharjoittajan veroilmoitus
- ulkomaisen avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön veroilmoitus.

- ennakkoperintärekisteriin ilmoittautuminen, vaikka yritykselle ei muodostuisikaan kiinteää toimipaikkaa. Muuten työn teettäjän on perittävä työkorvauksesta lähdevero (poikkeuksena jos ulkomainen yritys esittää lähdeverokortin, jossa on jokin muu määräys.) (27.)

Ulkomaisen yrityksen on annettava aina verotusta varten veroilmoitus, kun se saa Suomesta verotettavaa tuloa, jonka verotusta ei ole toimitettu lähdeverotuksena. Pyydettyessä ulkomaisen yrityksen on annettava lisätietoja verotusta tai muutosverotusta varten. Veroilmoitus on annettava sähköisesti. (27.)

Veroilmoitukseen on liitettävä jäljennös tuloslaskelmasta ja taseesta. Jos verotukseen liitetään vieraskielisiä dokumentteja, on ne käännettävä virallisella kääntäjällä. (27.)

Ulkomaisiin yrityksiin kohdistuvia verovelvoitteita valvotaan samalla tavoin kuin kotimaisiakin yrityksiä. Verovalvontaan kuuluu myös ohjaus ja neuvonta. Ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönneistä voidaan määrätä myöhästymismaksu (VML 33 §) tai veronkorotus (VML 32 § 32 a §, 32 b §.) Seuraamusmaksu voi tulla kyseeseen esimerkiksi, jos ulkomaalainen yritys ei ole antanut ajoissa veroilmoitusta. Tahallisissa ilmoitusvelvollisuuden laiminlyöntitilanteissa saattavat täytyä rikoslainsäädäntöön perustuvat verorikoksen tunnusmerkit. (27.)

4.8 Ulkomaisen yhteisön ilmoittautuminen verohallinnon rekistereihin

4.8.1 Ilmoittautuminen arvonlisäverovelvolliseksi

Arvonlisäverovelvolliseksi voi hakeutua vapaaehtoisesti hakemuksen perusteella. Tilanteissa, joissa arvonlisäverovelvolliseksi voi hakeutua ovat esimerkiksi käännettyä verovelvollisuutta koskeva tilanne, jossa ostaja olisi velvollinen suorittamaan arvonlisäveron. Arvonlisäverovelvolliseksi hakeutuvalla on oltava verohallinnon hyväksymä edustaja Suomessa, joka hoitaa hallinnolliset verovelvollisuudet. Ehtona voi olla myös vakuus veron suorittamisesta, yleensä pankkitakaus. (22.)

Suomessa liiketoimintaa harjoittavan ulkomaalaisen yhteisön voi olla suoritettava arvonlisäveroa, kun kyse on palveluiden tai tavaroiden myynnistä, vaikka ei muodostuisikaan kiinteää toimipaikkaa. Ulkomainen yhteisö on velvollinen ilmoittautumaan arvonlisäverovelvolliseksi, kun

- myös ostajana on ulkomaalainen, jolla ei ole Suomessa kiinteää toimipaikkaa ja jota ei ole merkitty arvonlisäverovelvollisten rekisteriin arvonlisäverovelvolliseksi (poikkeuksena tästä on kahden ulkomaisen elinkeinonharjoittajan välinen rakentamispalvelun myynti, katso luku 2.3.3)
- ostajana on yksityishenkilö
- kyse on toisesta EU-maasta Suomeen suuntautuvan tavaran kaukomyynnistä yksityishenkilöille tai näihin rinnastettaville tahoille.
- kyse on henkilökuljetuspalvelusta
- kyse on oikeuden luovuttamisesta pääsyyn Suomessa järjestettävään opetus-, tiede-, kulttuuri-, viihde- tai urheilutilaisuuteen, messuille, näyttelyyn tai muuhun vastaavaan tilaisuuteen sekä pääsyyn välittömästi liittyvästä palvelusta. (22.)

Arvonlisäverovelvolliseksi Suomessa kannattaa rekisteröityä, kun kyse on niin sanotusta nollaverokannan alaisesta toiminnasta. Nollaverokannan alaiset tulot ovat sellaisia, joihin kohdistuvien hankintojen arvonlisäverot ovat vähennyskelpoisia. Nollaverokannan alaisia tuloja ovat yhteisömyynti, kullan myynti keskuspankille sekä palvelujen ja tavaroiden myynti kansainvälisessä kaupassa. Lisäksi nollaverokannan alaisia tuloja ovat myös arvonlisäverottomien vesialusten myynti, rahtaus, vuokraus ja näihin aluksiin kohdistuvat työsuoritukset. (22.)

4.8.2 Rekistereihin Ilmoittautuminen

Ulkomaisen yrityksen on maksettava veroa Suomeen Suomesta saadusta tulosta. Veroa maksetaan joko lähde- tai tuloveron muodossa. Veron muodostuminen määräytyy siitä, muodostuuko yritykselle kiinteä toimipaikka vai ei. Kun kiinteän toimipaikan katsotaan

muodostuvan, yrityksen on ilmoitauduttava ennakkoperintärekisteriin ja se on velvollinen maksamaan tulostaan tuloveroa. Muutoin kyseeseen tulee lähdevero, jonka perii suomalainen työn tilaajayritys. Suotavaa on, että yritys ilmoittautuu ennen työn tekemistä ennakkoperintärekisteriin tai hakee lähdeverokortin. Ulkomaalainen yritys voidaan poistaa ennakkoperintärekisteristä, jos se toistuvasti laiminlyö velvollisuutensa. (24.)

Ulkomaisen yrityksen ei tarvitse ilmoittautua työnantajarekisteriin, mikäli sille ei muodostu kiinteää toimipaikkaa. Vaikka kiinteää toimipaikkaa ei muodostuisikaan, voidaan ulkomainen yritys ilmoittaa työnantajarekisteriin. Työnantajarekisteriin kuuluessaan ulkomaisen yrityksen velvollisuudet ovat samat kuin suomalaisella yrityksellä. Työnantajarekisteriin kuuluvan yrityksen velvollisuuksiin kuuluu toimittaa ennakonpidätys työntekijälle maksettavasta palkasta verokortin tai lähdeverokortin mukaisesti. Maksetuista palkoista on annettava ilmoitus yksilöllisesti jokaisesta palkansaajasta viiden päivän kuluessa palkanmaksupäivästä. Jos työntekijällä ei ole lähetetyn työntekijän todistusta A1, maksetaan sairausvakuutusmaksu myös verohallinnolle. Sairausvakuutusmaksut ja ennakonpidätykset on maksettava kuukausittain. (25.)

5 Tehtävät ennen lähetetyn työntekijän tuloa työmaalle

5.1 Lähettävä yritys

Lähettävä yrityksen on tehtävä Ilmoitus lähetettävästä työntekijästä työsuojeluviranomaiselle aluehallintovirastoon, mikäli työnteko kestää yli viisi päivää. Rakennusalalla ilmoitus on tehtävä aina, ja ilmoituksen voi tehdä heti kun sopimus lähettämisestä on tehty. (14.)

Lähettävän yrityksen on haettava A1-todistus lähetetylle työntekijälle, ennen kuin työnteko rakennustyömaalla voi alkaa ja palkka maksetaan. Ennen työmaaperehdytyksen aloittamista tilaajan tulisi tarkistaa, että A1-todistus on kunnossa. (14.)

Työterveyshuolto on järjestettävä lähetetyille työntekijälle myös ulkomailla. Työterveyshuollon järjestäminen on lähettävän yrityksen vastuulla, mutta sen järjestämisestä voidaan tehdä sopimus vastaanottavan yrityksen kanssa. (4.)

Lähettävän yrityksen on täytettävä tilaajavastuulain edellyttämät velvollisuudet ja tilaajalla on vastuu tarkistaa, että vaatimukset täyttyvät. Helpoin tapa osapuolille on rekisteröityä Vastuu Groupin palveluun, josta voi tilata Luotettava Kumppani -raportin, joka kertoo, täyttyvätkö tilaajavastuulain asettamat vaatimukset vai onko puutteita. Palvelun voi asettaa antamaan ilmoituksen, mikäli sopimuskumppanilla jää esimerkiksi työeläkemaksut maksamatta. Työturvallisuuslain mukaan jokaisella rakennustyömaalla työskentelevällä on oltava kuvallinen henkilötunniste, josta selviää myös veronumero. Vastuu Group -palvelusta voi tilata Valttikortin, joka toimii kuvallisena henkilötunnistena veronumeron ja kulunvalvonta sirun kera. Valttikortti ei ole laissa määrätty, mutta esimerkiksi YIT:n työmailla ei saa työskennellä ilman Valttikorttia. Valttikortin tilaaminen vaatii, että lähetetyllä työntekijällä on suomalainen veronumero. Henkilötunnistekortin lisäksi työturvallisuuskorttia vaaditaan useimmilla työmailla. Sen saadakseen on käytävä päivän kestävä työturvallisuuskortti -kurssi ja läpäistävä koe. (14; 15.)

Lähettävän yrityksen on ilmoittauduttava verohallinnon rekistereihin ja selvitettävä, muodostaako liiketoiminta kiinteän toimipaikan (26.)

5.1.1 Lähetetty työntekijä

Lupa työskennellä Suomessa

EU:n, Pohjoismaiden, Liechtensteinin tai Sveitsin kansalaisena on automaattisesti lupa työskennellä Suomessa. Yli kolme kuukautta kestävä oleskelu on ilmoitettava maahanmuuttovirastoon. Muista maista tulevia koskevat yleisesti ulkomaalaislain määrittävät vaatimukset. (3)

Suomalainen henkilötunnus ja veronumero

Lähetetyn työntekijän on haettava suomalaista henkilötunnusta ja täytettävä Suomessa tilapäisesti oleskelevan ulkomaalaisen rekisteröinti-ilmoituslomake 6150, joka on esitetty liitteessä 1. Henkilötunnuksen hakeminen onnistuu tietyistä verotoimistoista, joista samalla saa haettua veronumeron. Verotoimistoon täytyy varata aika tunnistusta varten, jotta voi saada henkilötunnuksen. Verotoimistoon pitää ottaa mukaan

- aikaisemmin mainitut lomakkeet täytettynä
- virallinen henkilötunniste
- kopio työmääräyksestä tai työsopimuksesta
- kirjallinen selvitys Suomessa työskentelystä, josta selviää työnantajan tiedot, työntilaaaja Suomessa sekä koko nimi ja syntymäaika
- kopio A1-todistuksesta, jos sellainen on.

Työsuhteesta on kerrottava sen pituus ja selvitettävä, kuinka kauan Suomessa aiotaan työskennellä. Myös työntekopaikka täytyy ilmoittaa sekä lyhyt kuvaus siitä, minkälaista työtä on tarkoitus tehdä. (10.)

Näiden lisäksi on täytettävä rajoitetusti verovelvollisen lähdeverokortti-, verokortti-, ennakovero- tai veronumerohakemuslomake 5057, joka on esitetty liitteessä 3.

Verokortti tai lähdeverokortti

Lähetetyn työntekijän on haettava verokorttia tai lähdeverokorttia riippuen siitä, onko rajoitetusti verovelvollinen oleskelemalla alle kuusi kuukautta Suomessa vai yleisesti verovelvollinen, kun oleskelu kestää yli kuusi kuukautta. Veroa Suomeen maksaa heti ulkomaalainen, joka työskentelee suomalaisessa yrityksessä tai ulkomaisessa yrityksessä,

jolle muodostuu Suomeen kiinteä toimipaikka. Lähetetty työntekijä joutuu maksamaan veronsa Suomeen, kun oleskelu ylittää 183 päivää. (11.)

Työturvallisuuskurssit

Rakennustyömailla työskenneltäessä edellytetään työntekijältä yleisesti vähintään työturvakorttia. Työntekijän on hakeuduttava päivän kestäväälle työturvakurssille. Kurssista saa väliaikaisen todistuksen heti kurssi suoritettua. (15.)

Työmaaperehdytys

Työntekijän on suoritettava työmaaperehdytys, jotta pääsee työmaalle työskentelemään. Perehdytyksen antaa työmaalla tilaajan edustaja. (27.)

5.1.2 Vastaanottava yritys

Vastaanottavan yrityksen on varmistuttava, että lähetävä yritys täyttää tilaajavastuun edellyttämät vaatimukset. Käytännössä vaatii lähetävän yrityksen rekisteröitymisen Vastuu Groupin palveluun ja vastaanottava yritys tilaa ns. Luotettava Kumppani -raportin. Vastaanottavan yrityksen täytyy varmistua, että lähetävällä yrityksellä on työterveyshuolto järjestettynä Suomessa ja nimetä yhteyshenkilö.

Vastaanottavan yrityksen on huolehdittava, että lähetetty työntekijä täyttää rakennustyömaalla edellytetyt vaatimukset. Lähetetyllä työntekijällä on oltava työturvakortit, Valttikortti (tai muu vaatimukset täyttävä kuvallinen henkilökortti), veronumero, perehdytykset ja asianmukaiset työmaan vaatimuksiin soveltuvat työturvallisuuteen liittyvät varusteet.

Työntekijän oikeus työskennellä Suomessa on varmistettava.

5.1.3 Pääurakoitsija tai työn pääteettäjä

Pääurakoitsijan tai työn pääteettäjän on varmistettava, että työntekijällä on oikeus työntekoon Suomessa. Lisäksi on varmistettava, että lähettävä yritys täyttää tilaajavastuun edellyttämät vaatimukset ja työntekijän tilaajavastuulain ja rakennustyömaalla vaaditut edellytykset täytyvät.

Pääurakoitsijalla tai työn pääteettäjällä on vastuu työmaan yleisestä turvallisuudesta ja siihen kuuluu myös vastuu perehdyttämisen järjestämisestä työmaalle.

6 Yhteenveto

Insinööriyössä selvitettiin prosessia, joka on käytävä läpi, kun ulkomaalainen työntekijä tulee työskentelemään Suomeen rakennustyömaalle. Tässä tarkastelussa keskityttiin suurimmaksi osaksi lähetetyn työntekijän tapaukseen, koska sen problematiikka liittyy olennaisesti Exact Aip-Mittauksen liiketoimintaan osana Exact -konsernia.

Prosessia ohjaa tilaajavastuulaki, jonka tarkoituksena on estää harmaata taloutta varmistamalla, että yritykset ja yritysten alihankkijaketjut noudattavat lakisääteisiä velvoitteita sekä tätä kautta edistää yritysten tasavertaista kilpailua. Tilaajavastuun piiriin kuuluu myös työsuojelun ohjaaminen rakennustyömailla. Tilaajavastuulain noudattamista helpottamaan on luotu Vastuu Group -palvelu, josta asianosaiset saavat varmistettua, että eri osapuolet ovat veloitteensa suorittaneet.

Tämän insinööriyön tarkoitus oli luoda ohjeistus, kuinka eri osapuolten on toimittava ja mitä on otettava huomioon, kun lähetetty työntekijä tulee työskentelemään rakennustyömaalla. Asiaa on lähestytty kertomalla taustoja laeista ja määräyksistä, jotka liittyvät tähän aihealueeseen.

Käytännössä aikaisemmin asioihin perehtymättömien osapuolten on hyvin vaikea ymmärtää, mitä kaikkea on tehtävä, jotta prosessi saadaan onnistuneesti loppuun. Ongelmat ulottuvat työntekijätasolle asti ja saattavat johtaa yrityksen ja työntekijän veroseuraamuksiin, tai sakkoihin, jos työsuojelu-, vero- tai tilaajavastuulain edellytyksiä ei täytetä. Tietyt verotoimistot ovat keskittyneet ulkomaalaisten työntekijöiden veroasioihin, ja useimmiten mikäli asiansa osaa esittää oikein, työntekijä saa veronumeron, ohjeet verojen maksamiseen ja edellytykset Suomessa työskentelylle. Silti ulkomaalaiselle työntekijälle kannattaa varata tulkki mukaan verotoimistoon.

Yhteenvedona ja opinnäytetyön lopputuloksena alla on yhteenvedo asioista, jotka eri osapuolten on otettava huomioon ja selvitettävä ennen kuin ulkomaalainen voi työskennellä rakennustyömaalla.

6.1 Lähettävä yritys

- ilmoitus lähetettävästä työntekijästä aluehallintovirastoon.
- A1-todistus.
- työterveyshuolto.
- työturvallisuuskoulutukset
- rekisteröityminen Vastuu Groupin palveluun.
- valttikortti työntekijälle.
- työturvallisuuskoulutukset
- verohallinnon rekistereihin ilmoittautuminen

6.2 Lähetetty työntekijä

- lupa työskennellä Suomessa.
- A1 -todistus
- suomalainen henkilötunnus ja veronumero.
- verokortti tai lähdeverokortti jos tarvitaan.
- työturvakortit
- työmaaperehdytys.

6.3 Vastaanottava yritys

- Luotettava Kumppani -raportti Vastuu Groupin palvelusta
- varmistaa lähetettävän yrityksen työterveyshuollon Suomessa ja nimeää yhteys-
henkilön.
- varmistaa, että työntekijällä on oikeus työskennellä Suomessa.
- varmistaa työntekijän edellytykset työmaalla työskentelyyn: työturvakortit, valtti-
kortti, veronumero, perehdytykset ja työmaan edellyttämä työturvallisuuteen liit-
tyvä varustus.

6.4 Pääurakoitsija tai työn pääteettäjä

- työntekijän oikeus työntekoon Suomessa
- lähetettävän yrityksen Luotettava Kumppani -raportti

- palvelua myyvän yrityksen Luotettava Kumppani -raportti
- työntekijän tilaajavastuun mukaiset ja rakennustyömaalla vaaditut edellytykset täyttyvät (a1, työsopimus, valttikortti, työturvakortit)
- perehdytys ja asianmukaiset varusteet.

Lähetetyn työntekijän työskentely rakennustyömaalla vaatii eri tahojen yhteistyötä ja ilmoitusmenettelyjä. Vastuu Group -palvelu osaltaan helpottaa tiedon keräämistä ja tilaajavastuulain mukaisten velvoitteiden noudattamista, se palvelee jokaista yritystä ja työntekijää tilaajasta alihankkijaketjun päähän. Vastuu Groupin palveluiden ulkopuolelle jää kuitenkin paljon asioita huolehdittavaksi työturvallisuuteen, ulkomaalaisen työskentelyoikeuteen ja työntekijän sekä yritysten verotukseen liittyen. Yrityksissä, joissa käytetään lähetettyjä työntekijöitä, tulisi olla vähintään yksi asioihin perehtynyt, jotta ongelmat työn aloittamisessa saataisiin minimoitua sekä mahdolliset sanktiot tai veroseuraamukset vältettyä.

Lähteet

- 1 Lähetetty työntekijä. 2019. Verkkoaineisto.Tyosuojelu.fi < www.tyosuojelu.fi/tyosuhde/lahetetty-tyontekija>. Luettu 25.11.2019
- 2 Ilmoitus työntekijöiden lähettämisestä. 2019. Verkkoaineisto. Tyosuojelu.fi <www.tyosuojelu.fi/documents/14660/126479/Ennakkoilmoitus_taytto_ohje/>. Luettu 24.11.2019
- 3 Laki tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä. 2006. 2006/1233.
- 4 Ulkomainen työntekijä. 2019. Verkkoaineisto.Tyosuojelu.fi< www.tyosuojelu.fi/tyosuhde/ulkomainen-tyontekija >. Luettu 25.11.2019
- 5 Työturvallisuuslaki 2002. 2002/0738.
- 6 Suomen sosiaaliturva. 2019. Verkkoaineisto.Kela.fi< www.kela.fi/suomen-sosiaaliturva>Luettu 10.10.2019
- 7 A1-todistuksen hakeminen. 2019. Verkkoaineisto. Eläketurvakeskus.fi < www.etk.fi/tyoelakepalvelut/ulkomaantyon-vakuuttaminen/todistuksen-hakeminen/ >. Luettu 16.11.2019
- 8 Ulkomainenkin työntekijä vakuutettava. 2019. Verkkoaineisto. Työeläke.fi < www.tyoelake.fi/tyonantajan-velvollisuudet/ulkomainenkin-tyontekija-vakuutettava/>. Luettu 16.11.2019
- 9 Henkilötunnus. 2019. Verkkoaineisto. Digi ja väestötietovirasto <https://dvv.fi/henkilotunnus/> >. Luettu 18.11.2019
- 10 Veronumero on pakollinen rakennustyömaalla. 2019. Verkkoaineisto. Veronwww.vero.fi/henkiloasiakkaat/verokortti-ja-veroilmoitus/ulkomailta_suomeen/toihin_suomeen/rakennusty%C3%B6maalle/veronumero/>. Luettu 16.11.2019
- 11 Veronumero ja rakennusalan julkinen veronumerorekisteri. 2019. Verkkoaineisto. Vero. www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48791/veronumero-ja-rakennusalan-julkinen-veronumerorekisteri/>. Luettu 16.11.2019
- 12 Työsuojelu. 2019. Verkkoaineisto. Aluehallintovirasto. < <https://www.avi.fi/web/avi/tyosuojelu>>. Luettu 16.11.2019
- 13 Tilaajavastuulaki pähkinänkuoressa. 2019. Vastuu Group. Luettu 16.11.2019

- 14 Tilaajavastuulaki 2019. Verkkoaineisto. Vastuu group< <https://www.vastuu-group.fi/fi-fi/tilaajavastuulaki>>. Luettu 17.11.2019
- 15 Asiantuntijuutta lainmukaisten työolojen turvaamiseksi 2019. Verkkoaineisto. Työsuojelu.fi< www.tyosuojelu.fi/tietoa-meista>. Luettu 17.11.2019
- 16 Työturvallisuuslaki 2002. 2002/0738.
- 17 Työterveyshuoltolaki. 2001. 2001/1383.
- 18 Kahdenväliset sosiaaliturvasopimukset. 2019. Verkkoaineisto.Eläketurvakeskus.fi< <https://www.etk.fi/tyoelakepalvelut/ulkomaantyon-vakuuttaminen/suomesta-ulkomaille/kansainvaliset-saannot/sosiaaliturvasopimukset//> >. Luettu 16.11.2019
- 19 Ulkomaisen työntekijän vakuuttaminen. Eläketurvakeskus.fi. Luettu 16.11.2019
- 20 Sosiaalivakuutusmaksut. 2019. Verkkoaineisto. Vero.fi< https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/yritys_tyonantajana/sosiaalivakuutusmaksut/>. Luettu 16.11.2019
- 21 EU-kansalaisen oleskeluoikeuden rekisteröinti Suomessa. 2019. Verkkoaineisto. EnterFinland< <https://enterfinland.fi/eServices/info/europeancitizens>>. Luettu 2.11.2019
- 22 Ulkomaalaisten rekisteröinti arvonlisäverovelvolliseksi Suomessa. Verkkoaineisto. Vero. www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48697/ulkomalaisten_rekisterointi_arvonlisave2/>. Luettu 20.11.2019
- 23 Työn teettäminen ulkomaisella yrityksellä. Verkkoaineisto. Vero. https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/kansainvalinen_toiminta/tyon_teettaminen_ulkomaisella_yrityksel/>. Luettu 20.11.2019
- 24 Ulkomaisen yrityksen ennakkoperintärekisteröinti ja tuloverovelvollisuus-menettelyohje. 2008. Verkkoaineisto. Vero. https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/47959/ulkomaisen_yrityksen_ennakkoperintareki/>. Luettu 5.12.2019
- 25 Työnantajarekisteri. 2019. Verkkoaineisto. Vero.. https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/yritys_tyonantajana/ty%C3%B6nantajarekisteri/>. Luettu 5.12.2019
- 26 Ulkomaisen yhteisön tuloverotus Suomessa. Liiketulo ja muut ulkomaisen yhteisön Suomesta saamat tulot. 2019. Verkkoaineisto. Vero. www.vero.fi/syventavat

vero-ohjeet/ohje-hakusivu/47806/ulkomaisen_yhteison_tuloverotus_suomessa3//>. Luettu 5.12.2019

- 27 Ulkomainen yritys Suomessa – mitkä ovat yrityksen verovelvollisuudet Suomessa? 2019. Verkkoaineisto. Vero. https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tieto-yritysverotuksesta/ulkomainen_yritys_suomessa/mitka-ovat-yrityksen-verovelvollisuudet-suomessa/>. Luettu 5.12.2019
- 28 Rakennustyömaalle Suomeen – työntekijän toimintaohjeet. 2019. Verkkoaineisto. Vero. https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/verokortti-ja-veroilmoitus/ulkomailta_suomeen/toihin_suomeen/rakennusty%C3%B6maalle/>. Luettu 8.12.2019
- 29 Ulkomaisen työvoiman osuus rakennustyömailla vakiintunut korkeasuhdanteessa töitä on ollut tarjolla poikkeuksellisen paljon. 2019. Verkkoaineisto. Rakennusteollisuus RT. www.rakennusteollisuus.fi/Ajankohtaista/Tiedotteet1/2019/ulkomaisen-tyovoiman-osuus-rakennustyomailla-on-vakiintunut---korkeasuhdanteessa-toita-on-ollut-tarjolla-poikkeuksellisen-paljon/>. Luettu 25.2.2.2020
- 30 Suomen kansalaisen passi ja muut matkustusasiakirjat. 2020. Verkkoaineisto. Ulkoministeriö< <https://um.fi/passi>> Luettu 25.2.2020
- 31 55826 Suomen passit. 2020. Suomen passimallit ja niiden turvaominaisuuksia (pdf.) Verkkoaineisto. Suomen poliisi. https://www.poliisi.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/intermin/embeds/poliisiwwwstructure/55826_Suomen_passit.pdf?d193a3587351d788 Luettu 28.2.2020
- 32 Aiheuttaako uusi henkilökorttilaki paperittomuutta. 2020. Verkkoaineisto kuvahaku. poliisi.fi. Luettu 28.2.2020
- 33 Oleskelulupakortti-Maahanmuuttovirasto. 2020. Verkkoaineisto Maahanmuuttovirasto <https://migri.fi/oleskelulupakortti> Luettu 28.2.2.2020
- 34 Railway Service Oy Ab Valttikortti. ??? 2015. Verkkoaineisto kuvahaku. Railway service Oy< <http://railwayserviceoy.blogspot.com/2015/10/valtti-kortet-valttikortti.htm>> Luettu 28.2.2.2020

SUOMESSA TILAPÄISESTI OLESKELEVAN
ULKOMAALAISEN REKISTERÖINTI-ILMOITUS
REGISTRERINGSANMÄLAN OM EN UTLÄNNING
SOM VISTAS I FINLAND TILFÄLLIGT

Suomessa tilapäisesti asuvasta ulkomaalaisesta voidaan merkitä väestötietojärjestelmään tietoja, jos se on Suomessa asuminen tai työkenttelyn taikka muun erityisen syyn johdosta tarpeen. Väestötietojärjestelmän tietoja käytetään vero- ja poliisiviranomaiset sekä muut valtion ja kuntien viranomaiset. Rekisteröitymistä tiedosta on esitettävä luotettava selvitys. **VÄÄRIEN TIETOJEN ILMOITTAMINEN ON SUOMEN RIKOSLAIN MUKAAN RANGAISTAVA TEKO.**

Om en utlänning som är tillfälligt bosatt i Finland kan i befolkningsdatasystemet antecknas uppgifter, om detta är nödigt med tanke på boende eller arbete eller annan särskild orsak. Befolkningsdatasystemets uppgifter utnyttjas av skattemyndigheten och polisen samt av andra statliga och kommunala myndigheter. Om uppgifter som registreras ska en tillförlitlig utredning framföras.

LÄMNANDET AV FELAKTIGA UPPGIFTER ÄR EN STRAFFBAR GÄRNING ENLIGT STRAFFLAGEN I FINLAND.

Lomake on täytettävä tekstaten latinalaisin kirjaimin. Blanketten ska fyllas i med latinska tryckbokstäver.

Sukunimi - Släktnamn		Eriliset sukunimet - Alla tidigare släktnamn	
Etunimet - Alla förenamn		Eriliset etunimet - Alla tidigare förenamn	
Syntymäaika (päivä/kuukausi/vuosi) - Födelsedag (dag/månad/år)	Sukupuoli - Kön ☐ Mies - Man ☐ Nainen - Kvinna	Henkilötunnus tai verotunnus (TIN) asuinvaltiossa - Personbeteckning eller skattnummer (TIN) i hemlandet ☐ henkilötunnus ☐ verotunnus (TIN) ☐ skattnummer (TIN)	
Syntymävaltio - Födelseort		Ulkomainen syntymäpaikka - Födelseort på utlandet	
Aidinkieli - Modersmål	Ammatti - Yrke	Kansalaisuus - Nationalitet	
Osoite Suomessa - Adress i Finland			
Osoite ulkomailla - Adress på utlandet			
Suomeentulo päivä (päivä/kk/vuosi) - Inneslag till Finland (dag/månad/år)		Milloin avioit Suomessa oleskelun viimeistään päättyvän (päivä/kk/vuosi) - När ska vistelsen i Finland enligt din uppgiftning senast sluta (dag/månad/år)	

61501

Syy tietojen tallentamiselle väestötietojärjestelmään (Rastita oikea vaihtoehto ja merkitse sitä koskevat lisätiedot.)
Orsaken till registrering av uppgifterna i befolkningsdatasystemet (Kryssa för rätt alternativ och anteckna tilläggsuppgifter till den)

☐ Työskentely Suomessa - Arbete i Finland	☐ Ammatinharjoittaminen Suomessa - Yrkesutövning i Finland
☐ Muu erityinen syy (selvitä) - Annan särskild orsak (förklara):	

Pyydän tietojeni tallentamista väestötietojärjestelmään ja samalla vakuutan, että edellä olevat tiedot ovat oikein. Olen tietoinen siitä, että väärrien tietojen ilmoittaminen on Suomen rikoslain mukaan rangaistava teko. Jag ber att mina uppgifter ska registreras i befolkningsdatasystemet och försäkrar samtidigt, att uppgifterna ovan är rätta. Jag är medveten om, att lämnandet av felaktiga uppgifter är en straffbar gärning enligt strafflagen i Finland.

Päiväys - Datum	Alekkijointa ja puhelinnumero - Underskrift och telefonnummer
Sähköpostiosoite - E-postadress	
Viranomaisen merkintä - Myndighetens anteckningar	
Suomalainen henkilötunnus - Finsk personbeteckning	Virkaikijan nimi ja yhteystiedot (puhelinnumero) - Namn och kontaktuppgift (telefonnummer) av funktionären

VEROHEIKUT 5376

Tulosta lomake - Skriv ut blanketten

Tyhjennä lomake - Töm blanketten

LUOTETTAVA KUMPPANI –RAPORTTI
Tarkista koko raportin sisältö.

Sivu 1 / 4

vastuu group

Yritysraportin tiedot	
Raportin hakupäivämäärä	10.12.2019
Raportti voimassa asti	21.01.2020
Arkistointitunnus	1575405477469
FIN yritystiedot	
Yrityksen nimi	EXACT GEOMARK AB
Y-tunnus	2625964-3
EST yritystiedot	
Yrityksen nimi	Aktiivisesti EXACT Geomark
Rekisterinumero	10077268

Yrityksen ilmoituksen mukaan ei velvollisuutta kuuluu rekisteriin.
Ulkomaisen yrityksen osalta on tarkastettava myös yrityksen kotimaan tilaajavastuuseelvitykset.
Lähetettyjen työntekijöiden E101/A1 -todistukset on aina tarkistettava ja säilytettävä.

Huomioitavaa:

- Arvonlisäverorekisteri
- Kaupparekisteri
- TyEL
- Tapaturmavakuutus
- E101/A1 -todistukset

Symbolien selitteet

- Tietoihteiden perusteella tilaajavastuutiedot eivät ole kunnossa!
- Tietoihteiden perusteella tilaajavastuutiedoissa on selvitettävää!
- Yrityksen tiedoista puuttuu tieto tai tietoa odotetaan tietoihteestä.
Pyydä lisäselvitys ja pyydä toimittajaa ilmoittamaan tieto raportin täydentämiseksi.
- Yrityksen ilmoituksen mukaan ei velvollisuutta kuuluu rekisteriin.
- Tietoihteiden perusteella tilaajavastuutiedot ovat kunnossa.

Vastuu Group Oy
Tarvonsalmenkatu 17 B
02600 Espoo

www.vastuugroup.fi
asiakaspalvelu@vastuugroup.fi
Puhelin: 0600 301 339 (1,52€/min + pvm. aik. 8-16)

Y-tunnus: 2327327-1
Kotipaikka: Espoo
ALV rek.

LUOTETTAVA KUMPPANI –RAPORTTI

Tarkista koko raportin sisältö.

Sivu 2 / 4

TIETOLÄHTEET:

YTJ-tiedot (Päivitetty: 03.12.2018) Lähde: Suomen Asiakastieto Oy	
Y-tunnus	2625884-3
Yritysmuoto	Ulkomainen yhteisö
Kotipaikka	Ulkomaat
Päätoimiala	Maa- ja vesirakentamisen tekninen palvelu
Verohallinnon perustiedot	Rekisterissä (09.08.2014)
Arvonlisäverovelvollisuus	i Ei rekisterissä (Päivitetty: 03.12.2018). Yritys ei ole rekisteröitynyt arvonlisäverorekisteriin Suomessa. Huomio! Tämä sopimusta tehdessä!
Ennakkoperintärekisteri	Rekisterissä (03.11.2014)
Kaupparekisteri	i Ei rekisterissä (Päivitetty: 03.12.2018). Yritys ei ole rekisteröitynyt kaupparekisteriin Suomessa. Selvitä kaupparekisteriotetta vastaavat tiedot suoraan sopimuskumppanilta.
Työnantajarekisteri	Ei rekisterissä. Ei palkattua työvoimaa. Ei velvollisuutta kuulua Työnantajarekisteriin. (Päivitetty: 03.12.2018)
Liiketoimintatiedot	Yrityksellä ei ole kaupparekisteriin ilmoitettuja vastuuhenkilöitä tai yrityksen vastuuhenkilöitä ei saada koneellisesti varmennettua käytössä olevista tietolähteistämme. (Päivitetty: 03.12.2018)

Asiakkaan ilmoittamat ja tietopyyntöjen kautta saadut tiedot:	
Veromaksutiedot	Maksettu. (Päivitetty: 21.11.2018 , lähde: Verohallinto)
Eiäkevakuutus (TyEL)	i Yrityksen ilmoituksen mukaan ei eiäkevakuutettavia/ palkattuja työntekijöitä Suomessa. Työntekijät ovat isähetettyjä työntekijöitä. Tarkista suomalainen tapaturmavakuutus taija E101/A1 -todistukset.
Noudatettavat työehtosopimukset	Ei ilmoitettu. Yrityksellä ei ole palkattua työvoimaa.
Tapaturmavakuutus	i Ei ilmoitettu. Yrityksen ilmoituksen mukaan ei palkattuja työntekijöitä Suomessa. Työntekijät ovat isähetettyjä työntekijöitä. Tarkista suomalainen tapaturmavakuutus taija E101/A1 -todistukset.
Työterveyshuolto	Lakisääteinen työterveyshuolto on järjestetty. Mehiläinen Oy

LUOTETTAVA KUMPPANI –RAPORTTI
Tarkista koko raportin sisältö.

Sivu 3 / 4

TIETOLÄHTEET:

Kaupparekisteritiedot (Päivitetty: 21.10.2019) Lähde: Viron kaupparekisteri	
Rekisterinumero	10077268
Yritysmuoto	Public limited company
Kotipaikka	Kricšine Innassa, Tallinn, Harju maakond
Päätoimiala	Geological and geodetic surveying activities
Rekisteritiedot Lähde: Makou ja Toillamat ja Viron Kaupparekisteri	
Makouvelvollisuusrekisteri	Rekisterissä. (Päivitetty: 03.12.2019)
Arvonlisäverovelvollisuus	Rekisterissä. (01.04.1994)
Ennakkoperintärekisteri	Ei rekisterissä. Virossa ei ole ennakkoperintärekisteriä.
Kaupparekisteri	Rekisterissä (11.08.1998)
Työnantajarekisteri	Ei rekisterissä. Virossa ei ole Työnantajarekisteriä.
Liiketoimintakielit	Ei liiketoimintakielitoja. (Päivitetty: 03.12.2019)
Asiakkaan ilmoittamat ja tietopyyntöjen kautta saadut tiedot:	
Veromaksutiedot	Maksettu. (Päivitetty: 03.12.2019 , lähde: Makou- ja Toillamat)
E101/A1	Yrityksellä on ilmoituksensa mukaan Virossa lähetettyjä työntekijöitä tarkista suomalainen TyEL-vakuutus, tapaturmavakuutus taji ja E101/A1-lodistukset.
Noudatettavat työehtosopimukset	Virossa ei ole työehtosopimuksia. Suomessa tehtävään työhön on sovellettava suomalaisia TES:ä.
Suomessa noudatettavat työehtosopimukset	SUUNNITTELU- JA KONSULTTIALAN TOIMIHENKILÖIDEN TYÖEHTOSOPIMUS SUUNNITTELU- JA KONSULTTIALAN YLEMPIEN TOIMIHENKILÖIDEN TYÖEHTOSOPIMUS
Vastuuvakuutus tiedot	
Voimassaoloaika	01.01.2018 - 31.12.2018
Summa	1000000€ (EUR)
Voimassaoloalue	Worldwide, USA/Kanada excluded
Toimialat	Construction and engineering consultancy

Vastuu Group Oy
Tarvonsalmenkatu 17 B
02600 Espoo

www.vastuugroup.fi
asiakaspalvelu@vastuugroup.fi
Puhelin: 0600 301 339 (1,52€/min + pvm. ark 8-16)

Y-tunnus: 2327327-1
Kotipaikka: Espoo
ALV rek.

LUOTETTAVA KUMPPANI –RAPORTTI
Tarkista koko raportin sisäro.

Sivu 4 / 4

Kaupparekisterilöte (Päivitetty: 21.10.2018) Lähde: Viron kaupparekisteri
<p>Yrityksen nimi: Aktsiaselts EXACT Geomark Rekisterinumero: 10077268 Osoite: Mustamäe tee 44, Kristiine linnakoos, Tallinn, Harju maakond, 10621 Yritysmuoto: Public limited company</p> <p>Osakepääoma: 25600.0 EUR Ensimmäinen merkintä päivämäärä: 11.09.1996 Tilikauden alkupäivämäärä: 01.01 Tilikauden loppupäivämäärä: 31.12</p> <p>Päätoimiala: Geological and geodetic surveying activities ENTAK koodi: 71122 NACE koodi: 71.12</p> <p>Edustaminen: Every member of the Management Board may represent the public limited company in concluding all transactions.</p> <p>EDUSTAJAT</p> <p>Henkilön nimi: Nædaq CSD SE Rooli: The registrar of the shares of the fund Henkilötunnus:</p> <p>Henkilön nimi: Margus Vinkel Rooli: Management board member Henkilötunnus: 37201302759</p> <p>MUUT HENKILÖT / YRITYKSET</p> <p>Henkilön nimi / Yrityksen nimi: Ellen Tohvri Rooli: Auditor Henkilötunnus / Yrityksen rekisterinumero: 46209202765</p> <p>Henkilön nimi / Yrityksen nimi: OÜ E-Audit Rooli: Auditor Henkilötunnus / Yrityksen rekisterinumero: 10241762</p> <p>Henkilön nimi / Yrityksen nimi: Jacob Alexander Strömberg Rooli: Chairman of the supervisory board Henkilötunnus / Yrityksen rekisterinumero:</p> <p>Henkilön nimi / Yrityksen nimi: Hakan Fredrik Andershed Rooli: Member of the supervisory board Henkilötunnus / Yrityksen rekisterinumero:</p> <p>Henkilön nimi / Yrityksen nimi: Kristi Vinkel Rooli: Member of the supervisory board Henkilötunnus / Yrityksen rekisterinumero: 47506232710</p> <p>Henkilön nimi / Yrityksen nimi: Lihtkonto: SVENSKA MÅTCENTER AB Rooli: Stockholder Henkilötunnus / Yrityksen rekisterinumero:</p> <p>Henkilön nimi / Yrityksen nimi: Lihtkonto: OÜ KRIMAR Rooli: Stockholder Henkilötunnus / Yrityksen rekisterinumero: 11122539</p>

Vastuu Group Oy
Tavonvälimentu 17 B
02600 Espoo

www.vastuugroup.fi
asiakaspalvelu@vastuugroup.fi
Puhelin: 0600 301 339 (1,52€/min + pvm. ark 8-16)

Y-tunnus: 2327327-1
Kotipaikka: Espoo
ALV rek.

Verohallinto
PL 700
00052 VERO

**RAJOITETUSTI VEROVELVOLLISEN
LÄHDEVEROKORTTI-, VEROKORTTI-,
ENNAKKOVERO- TAI VERONUMERO-
HAKEMUS**

Hae tällä lomakkeella lähdeverokorttia, verokorttia, ennakkoveroa tai veronumeroa, jos asut pysyvästi ulkomailla tai jos tulet Suomeen enintään 6 kuukaudeksi.

1 Hakemus ja verovuosi

Haen	Verovuosi
☐ lähdeverokorttia ☐ verokorttia ☐ ennakkoveroa ☐ veronumeroa.	
Jos haet verokorttia eli ansiotulojesi progressiivista verottamista, liitä mukaan lomake 6148 "Vaatus ansiotulojen progressiivisesta verottamisesta".	

2 Henkilötiedot

Sukunimi	Etunimet					
Suomalainen henkilötunnus	Syntymäaika (ppkkvvvv)					
Asuinvaltio	Kansalaisuus					
Verotunniste asuinvaltiossa (Tax Identification Number, TIN)						
Osoite asuinvaltiossa						
Katuosoite					Postinumero	
Postitoimipaikka				Valtio		
Osoite Suomessa						
Postiosoite (katu tai tie)	Talon nro	Porras	Huone- lön nro	PL	Postinumero	Postitoimipaikka
Täytä, jos haet rajoitetusti verovelvollisen verokorttia, ennakkoveroa tai veronumeroa.						
IBAN- tai muu kansainvälinen tilinumero				BIC tai SWIFT		

50571

3 Suomessa oleskeluun liittyvät tiedot

Suomeen saapumispäivä (ppkkvvvv)			Arvioitu lähtöpäivä Suomesta (ppkkvvvv)		
Aikaisemmat oleskelujaksot Suomessa					
(ppkkvvvv–ppkkvvvv)			(ppkkvvvv–ppkkvvvv)		
Arvioitko oleskeleväsi Suomessa yhtäjaksoisesti yli 6kk?			Jos oleskelet Suomessa enintään 6 kk, ilmoita työskentelypäivien lukumäärä		
☐ kyllä	☐ ei	Suomessa:		ulkomailla:	

VEROH 5057 12019 (vuu 1/2)

RAJOITETUSTI VEROVELVOLLISEN
LÄHDEVEROKORTTI-, VEROKORTTI-,
ENNAKKOVERO- TAI VERONUMERO-
HAKEMUS

Henkilötunnus	Verovuosi

4 Työskentelyyn liittyvät tiedot (Täytä myös muista kuin työskentelystä saaduista suorituksista.)

Minulla on asuinvaltiostani saatu A1/E101-todistus		Todistuksen voimassaoloaika (ppkkvvv–ppkkvvv)	
☐ Kyllä		–	
Työskentelyaika Suomessa (ppkkvvv–ppkkvvv)		Työsuhteen tai toimeksiannon tyyppi	
–		☐ vuokratyöntekijä ☐ työsuhteinen ☐ ammatinharjoittaja	
Arvio Suomesta saadusta tulosta			
Tulon luonne		Tulo on	
☐ palkka ☐ työkorvaus ☐ muu: mikä?		☐ merityötulo ☐ urheilijan tai esiintyvän taitelijan tuloa.	
Koko Suomessa työskentelyn ajalta		Verovuoden aikana	
euroa snt		euroa snt ☐ kuukausipalkka	
		☐ tuntipalkka	
Työnantajan tai työkorvauksen maksajan nimi		Työskentelypaikkakunnat	
Suomalaisen työnteettäjän nimi (täytä vain, jos olet vuokratyöntekijä)		Henkilötunnus tai Y-tunnus	
Työnantajan suomalainen Y-tunnus	Työnantajan ulkomainen TIN-tunnus tai Business ID	Työnantajan kotivaltio	
Työnantajan edustaja Suomessa (nimi)		Henkilötunnus tai Y-tunnus	

50572

5 Opiskeluun liittyvät tiedot

Jos suoritat asuinvaltion opintoihin liittyvää harjoittelua, täytä/merkitse tähän oppilaitos ja opintosuunta.

Oppilaitos asuinvaltiossa ja opintosuunta

6 Verokortin toimitusosoite

Nimi				
Postiosoite (katu tai tie)		Talon nro	Porras	Huoneiston nro
PL	Postinumero	Postitoimipaikka		

7 Lisätietojen antaja

Hakemusta täydentäviä tietoja antaa (nimi)	Puhelinnumero

Päiväys	Allekirjoitus	Puhelinnumero

VEROH 957 1/2019 (sivu 2/2)

Tiedot luetaan optisesti lomakkeen täyttökentistä. Muualle lomakkeeseen kirjoittamaasi tietoa ei käsitellä. Käytä vain vero.fi:stä tulostettuja lomakkeita, älä niiden kopioita. Kopiointi voi heikentää lomakkeen laatua niin, ettei lomakkeen optinen luku onnistu.

Aluehallintovirasto
Työsuojelu

Ilmoitus työntekijöiden lähtämistä

Lähtävällä yrityksellä on velvollisuus ilmoittaa ennen työn aloittamista työntekijöiden lähtämistä annetun lain 7 §:n mukaiset tiedot.

Oheisella lomakkeella ilmoitat tarvittavat tiedot työsuojeluviranomaiselle työntekijöiden lähtämistä Suomeen. Saat vahvistusviestin välittömästi ilmoituksen tekemisen jälkeen siihen sähköpostiosoitteeseen, jonka olet antanut kohdassa 8. Mikäli et saa vahvistusviestiä, tee ilmoitus uudestaan.

Lisätietoja voi kysyä osoitteesta [reportingpostedworkers\(at\)avi.fi](mailto:reportingpostedworkers(at)avi.fi). Kyselyihin vastataan muutaman työpäivän kuluessa.

Lisätietoa ilmoituksen tekemisestä saat [verkkolomakkeen täyttöohjeesta](#) (.pdf). Jos tiedot muuttuvat olennaisesti, työn jatkamisen edellytyksenä Suomessa on, että lähtävä yritys tekee välittömästi täydennysilmoituksen.

Rakennusalan työssä ennakoilmoitus ja sen mahdollinen täydennysilmoitus on toimitettava viranomaisen lisäksi rakennuttajalle ja pääurakoitsijalle. Tämä on työn tekemisen edellytys.

Tämä ilmoituslomake tallennetaan työsuojeluviranomaisen asianhallintajärjestelmään ja/tai valvontatietojärjestelmään ja siinä olevia tietoja käytetään työsuojeluviranomaisen valvontatoiminnassa. Tarkempia tietoja henkilötietojen käsittelystä työsuojeluviranomaisissa ja rekisteröidyn oikeuksista sekä rekisterinpitäjän ja tietosuojavastaavan yhteystiedot löytyvät osoitteesta www.tyosuojelu.fi kohdasta Tietosuojat.

Tähdellä (*) merkityt tiedot ovat pakollisia.

1. Teen *

- ensimmäisen ennakoilmoituksen työntekijöiden lähtämistä.
- täydennysilmoituksen, joka korvaa edellisen ilmoituksen.

LÄHTÄVÄ YRITYS

2. Lähtävän yrityksen nimi *

3. Lähtävän yrityksen kansallinen yritystunnus ja/tai Y-tunnus *

Kansallinen yritystunnus *

Y-tunnus *

4. Lähtävän yrityksen kansallinen verotunniste *

5. Lähtävän yrityksen postiosoite kotimaassaan *

6. Lähettävän yrityksen kotimaa *

7. Lähettävän yrityksen vastuhenkilö(t) kotimaassaan *

8. Lähettävän yrityksen sähköpostiosoite *

Lisää sähköpostiosoite

Olen tarkistanut, että sähköpostiosoitteet on kirjoitettu oikein.

Vahvistus lomakkeen lähetyksestä ja PDF-muodossa oleva kopio täyttämästänne lomakkeesta toimitetaan ilmoittamaanne sähköpostiosoitteeseen.

9. Lähettävän yrityksen puhelinnumero *

10. Lähettävän yrityksen www-sivut

TILAAJA

11. Tilaaajan nimi *

Tilaajalla tarkoitetaan yritystä tai muuta tahoa, joka ostaa lähettävältä yritykseltä palveluita.

12. Tilaaajan Y-tunnus tai kansallinen yritystunnus tai henkilön osalta syntymäaika *

Y-tunnus Kansallinen yritystunnus Syntymäaika (pp.kk.vvvv)

13. Tilaaajan postiosoite *

14. Tilaaajan kotimaa

15. Tilaaajan sähköpostiosoite *

16. Tilaaajan puhelinnumero *

TYÖNTEKO SUOMESSA

17. Toimiala, jolla lähetetyt työntekijät työskentelevät Suomessa *

18. Tehdäänkö työ rakennusalaan lukeutuvassa työkohteessa? *

Rakennusalan töiden osalta tulee antaa lisätiedot, jotka avautuvat kyllä-vastauksen jälkeen. Rakennusalan työllä tarkoitetaan kaikkia töitä, jotka koskevat varsinaista rakentamista, korjaamista, kunnostamista, rakenteiden muuttamista ja hajottamista, joihin luetaan myös kaivaminen, maanrakennus, valmisosien asentaminen ja purkaminen ja varustamis-, asennus-, muutos-, purkamis-, kunnossapito-, huolto-, maalaus-, puhdistus- ja parannustyöt.

Kyllä Ei

19. Työntekokunta Suomessa *

20. Työntekopaikan katuosoite, postinumero ja paikkakunta Suomessa. Mikäli työntekopaikalla ei ole katuosoitetta, ilmoita mahdollisimman lähellä sijaitseva katuosoite tai koordinaatit *

Jos kyseessä on kuljetusalan työ, lisää alle lastaus- ja purkupaikkojen katuosoitteet, postinumerot ja paikkakunnat Suomessa.

21. Lähetettyjen työntekijöiden ennakoitu lukumäärä *

22. Työntekijöiden lähettämisen alkamispäivä ja arvioitu päättymispäivä. Syötetään muodossa pp.kk.vvvv

Alkaa *

Loppuu *

23. Työntekijöiden lähettämisen kesto. Jos lähettämisen kesto on yli 10 vuorokautta, vastaa myös edustajaa koskeviin lisäkysymyksiin *

Yli 10 vuorokautta 1-10 vuorokautta

Lähetettyjen työntekijöiden laissa tarkoitetun edustajan yksilöinti- ja yhteystiedot

Edustajan nimi *

Edustajan postiosoite Suomessa *

Edustajan sähköpostiosoite *

Edustajan puhelinnumero

24. Lisätietoja ilmoituksesta

Syötä laskutehtävän vastaus numeroina alla olevaan kenttään. Laskutehtävän tarkoituksena on estää koneellinen roskapostitus.

1 plus 10 (Pakollinen)